

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 24ης Νοεμβρίου 2015*

«ΕΓΤΠΕ — Τμήμα Εγγυήσεων — ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ — Δημοσιονομική διόρθωση επιβληθείσα λόγω μη δηλώσεως τόκων — Υποχρέωση αιτιολογήσεως — Υποχρέωση λογιστικής καταχωρίσεως τόκων — Άρθρο 32, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΚ) 1290/2005 — Αρχή της ισοδυναμίας — Υποχρέωση επιμέλειας»

Στην υπόθεση T-126/14,

Βασίλειο των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενο από τους M. K. Bulterman, J. Langer και M. Noort,

προσφεύγον,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους H. Kranenborg και P. Rossi,

καθής,

με αντικείμενο τη μερική ακύρωση της εκτελεστικής αποφάσεως 2013/763/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2013, για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ 2013, L 338, σ. 81),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. E. Martins Ribeiro (εισηγήτρια), πρόεδρο, S. Gervasoni και L. Madise, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 21ης Απριλίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

Απόφαση

Το νομικό πλαίσιο

Βασική νομοθεσία: κανονισμός (ΕΟΚ) 729/70 και κανονισμοί (ΕΚ) 1258/99 και 1290/2005

- 1 Η βασική νομοθεσία για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής απαρτίζεται, όσον αφορά τις δαπάνες τις οποίες πραγματοποιούν τα κράτη μέλη από 16ης Οκτωβρίου 2006 και τις δαπάνες που πραγματοποιεί η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από 1ης Ιανουαρίου 2007, από τον κανονισμό (ΕΚ) 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 209, σ. 1). Ο κανονισμός αυτός κατήργησε τον κανονισμό (ΕΚ) 1258/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, περί χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 160, σ. 103), ο οποίος είχε διαδεχθεί, όσον αφορά τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες από 1ης Ιανουαρίου 2000, τον κανονισμό (ΕΟΚ) 729/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, περί χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 93).
- 2 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, και το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο α', των κανονισμών 729/70 και 1258/1999, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) αποτελούσε μέρος του κοινοτικού προϋπολογισμού και χρηματοδοτούσε, με το τμήμα του Εγγυήσεων, τις επιστροφές κατά την εξαγωγή προς τρίτες χώρες.
- 3 Οι κανονισμοί 729/70 και 1258/1999 προέβλεπαν, στο άρθρο 8, παράγραφος 1, αυτών, ότι τα κράτη μέλη λάμβαναν, σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές τους διατάξεις, τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να ανακτούν τα απωλεσθέντα λόγω παρατυπιών ή αμελειών ποσά. Δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, των ίδιων αυτών κανονισμών, σε περίπτωση μη πλήρους ανακτήσεως, η Κοινότητα αναλάμβανε τις οικονομικές συνέπειες των παρατυπιών ή αμελειών, πλην εκείνων που απέρρεαν από παρατυπίες ή αμέλειες καταλογιστέες στα διοικητικά όργανα ή στους οργανισμούς των κρατών μελών. Τέλος, τόσο από το άρθρο 8, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 729/70, ως ίσχυε κατά τον χρόνο εκδόσεως του κανονισμού (ΕΚ) 1287/95 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 1995, για τροποποίηση του κανονισμού 729/70 (ΕΕ L 125, σ. 1), και εφαρμοζόταν από τη χρήση που άρχιζε τη 16η Οκτωβρίου 1995, όσο και από το άρθρο 8, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1258/1999 απέρρεε, μεταξύ άλλων, ότι οι τόκοι από ανακτώμενα ή καταβληθέντα με καθυστέρηση ποσά καταβάλλονταν στο ΕΓΤΠΕ.
- 4 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1290/2005, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) χρηματοδοτεί, με επιμερισμένη διαχείριση μεταξύ των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις επιστροφές κατά την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων προς τρίτες χώρες.
- 5 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', σημείο iii, του κανονισμού 1290/2005, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, όσον αφορά τις δράσεις οι οποίες συνδέονται με τις χρηματοδοτούμενες, μεταξύ άλλων, από το ΕΓΤΕ πράξεις, τους ετήσιους λογαριασμούς των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών, στους οποίους προστίθεται δήλωση αξιοπιστίας υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο του διαπιστευμένου οργανισμού πληρωμών, συνοδευόμενους από τα απαραίτητα για την εκκαθάρισή τους στοιχεία καθώς και από έκθεση πιστοποιήσεως καταρτιζόμενη από τον οργανισμό πιστοποιήσεως.
- 6 Το άρθρο 31 του κανονισμού 1290/2005, που φέρει τον τίτλο «Εκκαθάριση ως προς τη συμμόρφωση», ορίζει ότι:

«1. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, και στο άρθρο 4, δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους [κανόνες της Ένωσης], αποφασίζει τι ποσά πρέπει να αποκλειστούν από [τη χρηματοδότηση της Ένωσης], με τη διαδικασία του άρθρου 41, παράγραφος 3.

2. Η Επιτροπή υπολογίζει τα προς απόρριψη ποσά λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, την έκταση της διαπιστωθείσας έλλειψης συμμόρφωσης. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το είδος και τη σοβαρότητα της παράβασης, καθώς και την οικονομική ζημία που υπέστη η [Ενωση].

3. Πριν από οποιαδήποτε απόφαση περί απορρίψεως της χρηματοδότησεως, τα αποτελέσματα των εξακριβώσεων της Επιτροπής καθώς και οι απαντήσεις του ενδιαφερομένου κράτους μέλους κοινοποιούνται εκατέρωθεν γραπτώς, κατόπιν δε τούτου τα δύο μέρη επιχειρούν να έλθουν σε συμφωνία για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί συμφωνία, το κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει, εντός τεσσάρων μηνών, την έναρξη διαδικασίας για συμβιβασμό των αντίστοιχων θέσεων· τα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής ανακοινώνονται με έκθεση προς την Επιτροπή, η οποία τα εξετάζει, πριν αποφασίσει την απόρριψη της χρηματοδότησης.

4. Η απόρριψη χρηματοδότησης δεν μπορεί να αφορά:

- α) δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, και πραγματοποιήθηκαν νωρίτερα από είκοσι τέσσερις μήνες πριν από την έγγραφη ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των ελέγχων στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος από την Επιτροπή·
- β) δαπάνες για πολυετή μέτρα που εντάσσονται στις αναφερόμενες στο άρθρο 3, παράγραφος 1, δαπάνες ή στα προγράμματα του άρθρου 4, και για τις οποίες η τελευταία υποχρέωση που υπέχει ο δικαιούχος ανελήφθη περισσότερο από είκοσι τέσσερις μήνες πριν από την έγγραφη ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των ελέγχων στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος από την Επιτροπή·
- γ) δαπάνες για τα μέτρα που προβλέπονται από τα προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 4, πλην αυτών του στοιχείου β', για τις οποίες η εξόφληση, ή ενδεχομένως η εξόφληση του υπολοίπου, από τον οργανισμό πληρωμών, έγινε περισσότερο από είκοσι τέσσερις μήνες πριν από την έγγραφη ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των ελέγχων στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος από την Επιτροπή.

5. Η παράγραφος 4 δεν εφαρμόζεται στις οικονομικές συνέπειες που προκύπτουν από:

- α) τις παρατυπίες που αναφέρονται στα άρθρα 32 και 33·

[...]».

- 7 Το άρθρο 32 του κανονισμού 1290/2005, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ειδικές διατάξεις για το ΕΓΤΕ», προβλέπει στις παραγράφους του 1 και 3 έως 6 τα εξής:

«1. Τα ποσά που ανακτώνται ως επακόλουθο παρατυπιών ή αμέλειας και οι τόκοι τους οποίους αυτά αποφέρουν καταβάλλονται στους οργανισμούς πληρωμών, οι οποίοι τα εγγράφουν στα έσοδα που διατίθενται στο ΕΓΤΕ για τον μήνα της πραγματικής είσπραξής τους.

[...]

3. Κατά τη διαβίβαση των ετήσιων λογαριασμών, που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', σημείο iii, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή ανακεφαλαιωτική κατάσταση των διαδικασιών ανάκτησης που κίνησαν κατόπιν παρατυπιών, με ανάλυση των ποσών που δεν έχουν ακόμη ανακτηθεί κατά διοικητική ή/και δικαστική διαδικασία και έτος της πρώτης διοικητικής ή δικαστικής πράξης με την οποία διαπιστώθηκε η παρατυπία.

Τα κράτη μέλη διατηρούν στη διάθεση της Επιτροπής την αναλυτική κατάσταση των επιμέρους διαδικασιών ανάκτησης και των ποσών που δεν έχουν ακόμη ανακτηθεί.

4. Αφού εφαρμόσει τη διαδικασία του άρθρου 31, παράγραφος 3, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να καταλογίσει τα προς ανάκτηση ποσά στο κράτος μέλος, εφόσον:

- α) το κράτος μέλος δεν κίνησε όλες τις διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες που προβλέπονται από την εθνική [νομοθεσία και τη νομοθεσία της Ένωσης] με σκοπό την ανάκτηση των ποσών στη διάρκεια του έτους που ακολουθεί την πρώτη διοικητική ή δικαστική πράξη διαπίστωσης·
- β) η πρώτη διοικητική ή δικαστική πράξη διαπίστωσης δεν συντάχθηκε ή συντάχθηκε με καθυστέρηση ικανή να υπονομεύσει την ανάκτηση ή εφόσον η παρατυπία δεν καταχωρίστηκε στην ανακεφαλαιωτική κατάσταση που προβλέπεται στην παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, του παρόντος άρθρου για το έτος της πρώτης διοικητικής ή δικαστικής πράξης διαπίστωσης.

5. Εφόσον η ανάκτηση δεν πραγματοποιηθεί εντός τεσσάρων ετών από την ημερομηνία της πρώτης διοικητικής ή δικαστικής πράξης διαπίστωσης ή οκτώ ετών, εάν η ανάκτηση αποτελεί το αντικείμενο προσφυγής στα εθνικά δικαστήρια, οι οικονομικές συνέπειες της έλλειψης ανάκτησης βαρύνουν κατά 50 % το εμπλεκόμενο κράτος μέλος και κατά 50 % τον [προϋπολογισμό της Ένωσης].

Το κράτος μέλος αναφέρει χωριστά στην ανακεφαλαιωτική κατάσταση που προβλέπεται στην παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, τα ποσά που δε[ν] ανακτήθηκαν εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Η κατανομή του δημοσιονομικού βάρους που απορρέει από την έλλειψη ανάκτησης σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την υποχρέωση του εμπλεκόμενου κράτους μέλους να κινήσει τις διαδικασίες ανάκτησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9, παράγραφος 1, του παρόντος κανονισμού. Τα ποσά που ανακτώνται με τον τρόπο αυτό καταβάλλονται στο ΕΓΤΕ σε ποσοστό 50 %, μετά την παρακράτηση που προβλέπεται στην παράγραφο 2.

Εάν, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάκτησης, διαπιστωθεί με οριστική διοικητική ή δικαστική πράξη ότι δεν έχει διαπραχθεί παρατυπία, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δηλώνει στο ΕΓΤΕ ως δαπάνη τη δημοσιονομική επιβάρυνσή του δυνάμει του πρώτου εδαφίου.

Ωστόσο, εάν, για λόγους που δεν μπορούν να αποδοθούν στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, η ανάκτηση δεν μπόρεσε να γίνει εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο, και το προς ανάκτηση ποσό υπερβαίνει το 1 εκατ. ευρώ, η Επιτροπή μπορεί, έπειτα από αίτηση του κράτους μέλους, να επεκτείνει τις προθεσμίες κατά 50 % κατ' ανώτατο όριο των αρχικών προθεσμιών.

6. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να μην επιδιώξουν ανάκτηση. Η απόφαση αυτή μπορεί να ληφθεί μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) εάν το σύνολο των πραγματοποιηθέντων και των προβλεπόμενων εξόδων ανάκτησης υπερβαίνει το προς ανάκτηση ποσό·
- β) εάν η ανάκτηση είναι αδύνατη λόγω αφερεγγυότητας του οφειλέτη ή των προσώπων που φέρουν τη νομική ευθύνη για την παρατυπία, η οποία αφερεγγυότητα έχει διαπιστωθεί και αναγνωρισθεί σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του σχετικού κράτους μέλους.

Το κράτος μέλος αναφέρει χωριστά στην ανακεφαλαιωτική κατάσταση που προβλέπεται στην παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, τα ποσά για τα οποία αποφάσισε να μην εφαρμόσει τις διαδικασίες ανάκτησης, καθώς και τους λόγους που υπαγόρευσαν την απόφασή του αυτή.»

- 8 Κατά το άρθρο 34, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1290/2005, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διάθεση των εσόδων που προέρχονται από τα κράτη μέλη», τα ποσά που πρέπει να πιστώνονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 31, 32 και 33 του ίδιου κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των τόκων τους, θεωρούνται ως έσοδα που διατίθενται, υπό την έννοια του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 248, σ. 1).
- 9 Σύμφωνα με το άρθρο 49, δεύτερο εδάφιο, αυτού, ο κανονισμός 1290/2005 εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 2007. Εντούτοις, από το άρθρο 49, τρίτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, του ως άνω κανονισμού προκύπτει ότι το άρθρο 32 του ίδιου κανονισμού εφαρμόζεται, από 16ης Οκτωβρίου 2006, σε περιπτώσεις που έχουν κοινοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) 595/91 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 1991, περί των ανωμαλιών και της ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδότησης της κοινής γεωργικής πολιτικής καθώς και της οργανώσεως ενός συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό και περί κατάργησης του κανονισμού (ΕΟΚ) 283/72 (ΕΕ L 67, σ. 11), και για τις οποίες η πλήρης ανάκτηση δεν έχει ακόμη συντελεστεί στις 16 Οκτωβρίου 2006.

Εφαρμοστικοί κανονισμοί

Κανονισμός 595/91

- 10 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 595/91 ορίζει ότι, κατά τη διάρκεια των δύο μηνών που έπονται της λήξεως κάθε τριμήνου, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κατάσταση που περιλαμβάνει τις περιπτώσεις ανωμαλιών οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο μιας πρώτης διοικητικής ή δικαστικής διαπιστώσεως.
- 11 Περαιτέρω, το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 595/91, το οποίο καταργήθηκε από τον κανονισμό 1290/2005, ορίζει ότι όταν ένα κράτος μέλος εκτιμά ότι η καθολική ανάκτηση ενός ποσού είναι ανέφικτη και στο παρόν και στο μέλλον, ενημερώνει την Επιτροπή, με ειδική ανακοίνωση, σχετικά με το μη ανακτηθέν ποσό και τους λόγους για τους οποίους εκτιμά ότι το ποσό αυτό βαρύνει είτε την Κοινότητα είτε το κράτος μέλος.
- 12 Ο κανονισμός 595/91 καταργήθηκε, με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2007, από τον κανονισμό (ΕΚ) 1848/2006 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις παρατυπίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδότησης της κοινής γεωργικής πολιτικής και της οργάνωσης συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό (ΕΕ L 355, σ. 56).

Κανονισμός (ΕΚ) 885/2006

- 13 Κατά το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) 885/2006 της Επιτροπής, της 21ης Ιουνίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου σχετικά με τη διαπίστευση των οργανισμών πληρωμών και άλλων οργανισμών και την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ (ΕΕ L 171, σ. 90), οι ετήσιοι λογαριασμοί που προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', σημείο iii, του κανονισμού 1290/2005 περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον πίνακα των προς ανάκτηση ποσών κατά τη λήξη του οικονομικού έτους, σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα III (στο εξής: πίνακας του παραρτήματος III του κανονισμού 885/2006).
- 14 Η Επιτροπή καθόρισε τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την υποβολή των πινάκων του παραρτήματος III του κανονισμού 885/2006 για τις δημοσιονομικές χρήσεις 2006 και 2007 με, αντιστοίχως, το έγγραφο με τίτλο «Κοινοποίηση στην επιτροπή γεωργικών ταμείων —

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαβίβαση στην Επιτροπή, στις 10 Φεβρουαρίου 2007, του πίνακα 5 του παραρτήματος III του κανονισμού [885/2006]» (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 2006) και το έγγραφο με τίτλο «Κοινοποίηση στην επιτροπή γεωργικών ταμείων — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαβίβαση στην Επιτροπή, την 1η Φεβρουαρίου 2008, των πινάκων 1-6 του παραρτήματος III του κανονισμού [885/2006]» (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 2007).

- 15 Το άρθρο 11 του κανονισμού 885/2006 καθιερώνει τους κανόνες της διαδικασίας εκκαθάρισεως ως προς τη συμμόρφωση την οποία προβλέπει το άρθρο 31 του κανονισμού 1290/2005. Επιπλέον, το άρθρο 16 του ίδιου κανονισμού ορίζει τους κανόνες της διαδικασίας συμβιβασμού.

Τομεακοί κανονισμοί

Κανονισμός (ΕΟΚ) 3665/87

- 16 Το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3665/87 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1987, για κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα (ΕΕ L 351, σ. 1), στη μορφή του υπό τον κανονισμό (ΕΚ) 2945/94 της Επιτροπής, της 2ας Δεκεμβρίου 1994, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3665/87 (ΕΕ L 310, σ. 57), προέβλεπε τις λεπτομέρειες για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων επιστροφών κατά την εξαγωγή, τις προς επιβολή σχετικές κυρώσεις, καθώς και τη δυνατότητα άρσεως ορισμένων κυρώσεων σε περίπτωση ανωτέρας βίας. Η παράγραφος 3 του εν λόγω άρθρου προέβλεπε ειδικότερα ότι, σε περίπτωση αχρεωστήτως καταβληθείσας επιστροφής κατά την εξαγωγή, ο δικαιούχος υποχρεούτο να αποδώσει τα αχρεωστήτως εισπραχθέντα ποσά, πλέον τους τόκους οι οποίοι υπολογίζονταν ανάλογα με το χρονικό διάστημα μεταξύ της καταβολής και της αποδόσεως του ποσού.
- 17 Κατά το άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2945/94, ο κανονισμός αυτός εφαρμόζοταν στις εξαγωγές για τις οποίες είχαν ολοκληρωθεί οι διατυπώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 ή στο άρθρο 25 του κανονισμού 3665/87 από 1ης Απριλίου 1995.
- 18 Ο κανονισμός 3665/87 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 800/1999 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 1999, για τις κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των [επιστροφών κατά την εξαγωγή] για τα γεωργικά προϊόντα (ΕΕ L 102, σ. 11), ο οποίος στη συνέχεια καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 612/2009 της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 2009, για τις κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 186, σ. 1).

Κανονισμός (ΕΟΚ) 536/93

- 19 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 536/93 της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 57, σ. 12, στο εξής, από κοινού με τον κανονισμό 3665/87: οι τομεακοί κανονισμοί), κατήργησε και αντικατέστησε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1546/88 της Επιτροπής, της 3ης Ιουνίου 1988, σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 804/68 (ΕΕ L 139, σ. 12).
- 20 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 4, του κανονισμού 536/93 και το άρθρο 4, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, αντιστοίχως ο αγοραστής και ο παραγωγός καταβάλλουν, πριν την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, στον αρμόδιο οργανισμό το οφειλόμενο ποσό σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται από το κράτος μέλος, διευκρινίζεται δε ότι, σε περίπτωση μη τηρήσεως της προθεσμίας πληρωμής, τα οφειλόμενα ποσά αποδίδουν ετησίως τόκο, του οποίου το επιτόκιο καθορίζεται από το κράτος μέλος και δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το επιτόκιο που εφαρμόζεται σε περίπτωση ανακτήσεως των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- 21 Κατά το άρθρο 10, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 536/93, ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζεται από την περίοδο δώδεκα μηνών που άρχισε την 1η Απριλίου 1993.
- 22 Ο κανονισμός 536/93 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1392/2001 της Επιτροπής, της 9ης Ιουλίου 2001, για λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3950/92 του Συμβουλίου για τη θέσπιση συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 187, σ. 19), ο οποίος ακολούθως καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 595/2004 της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 2004, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1788/2003 του Συμβουλίου για τη θέσπιση εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 94, σ. 22).

Ιστορικό της διαφοράς

- 23 Στις 10 Ιουλίου 2003, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών απηύθυνε στην Επιτροπή ειδική ανακοίνωση, υπό την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 595/91 (στο εξής: ειδική ανακοίνωση της 10ης Ιουλίου 2003). Με την ανακοίνωση αυτή, οι ολλανδικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι, λόγω της πτωχεύσεως και της αφερεγγυότητας των οικείων οφειλετών, η ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών στο πλαίσιο του φακέλου NL/98/039-Centramelk (στο εξής: φάκελος Centramelk) ήταν πλέον ανέφικτη. Ζήτησαν από το εν λόγω θεσμικό όργανο το υπόλοιπο αυτό ποσό να βαρύνει την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Ο εν λόγω φάκελος, ο οποίος είχε προηγουμένως αποτελέσει αντικείμενο ανακοινώσεως κατά το άρθρο 3 του κανονισμού 595/91, αποτελείται από εννέα επιμέρους υποθέσεις απάτης όσον αφορά την καταβολή, από αγοραστές νωπού γάλακτος, συμπληρωματικών εισφορών στον τομέα του γάλακτος, οι οποίες αποκαλύφθηκαν μεταξύ 1989 και 1990.
- 24 Με έγγραφο της 21ης Φεβρουαρίου 2006, η Επιτροπή ενημέρωσε μεταξύ άλλων τις ολλανδικές αρχές ότι η απόφασή της σχετικά με τον φάκελο Centramelk είχε ανασταλεί καθόσον, σύμφωνα με τις υπηρεσίες της, η διαδικασία ανακτήσεως των απαιτήσεων που περιλαμβάνονταν στον φάκελο αυτό παρέμενε εκκρεμής.
- 25 Με έγγραφο της 4ης Οκτωβρίου 2006, οι ολλανδικές αρχές ζήτησαν από την Επιτροπή να προσέξει την αξιολόγηση του φακέλου Centramelk. Με την ευκαιρία αυτή, ζήτησαν επίσης από την Επιτροπή να εκδώσει σχετική με τον φάκελο αυτό απόφαση προ της 16ης Οκτωβρίου 2006 και να εξετάσει τον εν λόγω φάκελο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 1258/1999 και όχι του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005.
- 26 Με έγγραφο της 23ης Οκτωβρίου 2006, η Επιτροπή γνώρισε στις ολλανδικές αρχές, μεταξύ άλλων, ότι δεν είχε λάβει ακόμη απόφαση αναφορικά με τον φάκελο Centramelk και ότι επρόκειτο να εφαρμόσει το άρθρο 32 του κανονισμού 1290/2005 στις περιπτώσεις που δεν θα είχαν εξετασθεί προ της 16ης Οκτωβρίου 2006.
- 27 Στις 27 Απριλίου 2007, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2007/327/ΕΚ για την εκκαθάριση των λογαριασμών των οργανισμών πληρωμών κρατών μελών όσον αφορά δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 2006 (ΕΕ L 122, σ. 51), με την οποία, μεταξύ άλλων, υπήγαγε τις σχετικές με τον φάκελο Centramelk απαιτήσεις στον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005. Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως 2007/327.
- 28 Μεταξύ 15ης και 17ης Σεπτεμβρίου 2008, οι υπηρεσίες της Επιτροπής διενήργησαν έρευνα στον ολλανδικό οργανισμό πληρωμών Dienst Regelingen.

- 29 Με έγγραφο της 17ης Ιουνίου 2009 (στο εξής: πρώτη ανακοίνωση), το οποίο απεστάλη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 885/2006, η Επιτροπή ενημέρωσε τις ολλανδικές αρχές σχετικά με το αποτέλεσμα της έρευνας που διενήργησε μεταξύ 15ης και 17ης Σεπτεμβρίου 2008. Στο έγγραφο αυτό επισυνάφθηκε παράρτημα υπό τον τίτλο «Παρατηρήσεις και αιτήσεις παροχής πληροφοριών», το οποίο περιλαμβάνει τα συμπεράσματα της έρευνας.
- 30 Από την πρώτη ανακοίνωση προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή έκρινε ότι οι ολλανδικές αρχές δεν είχαν τηρήσει απολύτως τις επιταγές της νομοθεσίας της Ένωσης και ότι ήταν απαραίτητα ορισμένα διορθωτικά μέτρα προς εξασφάλιση της συμμορφώσεως στο μέλλον προς τις επιταγές αυτές. Η Επιτροπή ζήτησε να ενημερωθεί σχετικά με τα ήδη ληφθέντα και τα προς λήψη διορθωτικά μέτρα, καθώς και σχετικά με το πρόγραμμα που προβλεπόταν για την εφαρμογή τους. Εξάλλου, επισήμανε ότι μπορούσε να αποκλείσει από τη χρηματοδότηση της Ένωσης σύνολο ή μέρος των δαπανών που είχαν χρηματοδοτηθεί από το ΕΓΤΕ, τμήμα Εγγυήσεων, και το ΕΓΤΑΑ (στο εξής, από κοινού: Ταμεία), βάσει των άρθρων 31 και 32 του κανονισμού 1290/2005. Επιπλέον, διευκρινιζόταν ότι οι διαπιστωθείσες ελλείψεις θα λαμβάνονταν υπόψη ως βάση υπολογισμού για τις δημοσιονομικές διορθώσεις που θα επιβάλλονταν στις δαπάνες που θα πραγματοποιούνταν μέχρι την εφαρμογή πρόσφορων διορθωτικών μέτρων.
- 31 Στις παρατηρήσεις και τις συστάσεις που εκτίθενται στο παράρτημα της πρώτης κοινοποίησης, αφενός, η Επιτροπή επισήμανε κατ' ουσίαν ότι ο μεγάλος όγκος των οφειλετών και, ως εκ τούτου, οι πίνακες του παραρτήματος III του κανονισμού 885/2006, οι οποίοι είχαν καταρτισθεί για τις δημοσιονομικές χρήσεις 2006 και 2007, δεν περιλάμβαναν τους οφειλόμενους τόκους για τα μη εξοφληθέντα ποσά, δεδομένου ότι αυτοί οι τόκοι εγγράφονταν λογιστικώς από τον Dienst Regelingen μόνον κατά την είσπραξή τους. Όμως, κατά την άποψή της, οι τόκοι αυτοί έπρεπε να είχαν εγγραφεί στους εν λόγω πίνακες, καθόσον, ελλείψει τέτοιας αναφοράς, τα υπαγόμενα στον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 ποσά θα υποεκτιμώνταν. Αφετέρου, παρατήρησε ότι ο Dienst Regelingen εξέδιδε πράξη εισπράξεως τόκων μόνον κατόπιν της ανακτήσεως των αρχικών ποσών και τούτο όσον αφορά τα ανακτηθέντα ποσά από 16ης Οκτωβρίου 2007. Η μη λογιστική εγγραφή των τόκων που αφορούσαν τα ανακτηθέντα ποσά προ της εν λόγω ημερομηνίας συνιστούσε, όμως, απώλεια για τα Ταμεία. Περαιτέρω, η Επιτροπή ζήτησε ορισμένες πληροφορίες από τις ολλανδικές αρχές.
- 32 Με έγγραφο της 21ης Ιουλίου 2009, οι ολλανδικές αρχές απήντησαν στις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη η Επιτροπή με την πρώτη κοινοποίηση.
- 33 Με έγγραφο της 7ης Σεπτεμβρίου 2010, οι ολλανδικές αρχές κλήθηκαν από την Επιτροπή να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των επίδικων ζητημάτων ενόψει διμερούς συναντήσεως η οποία είχε προγραμματιστεί για τις 5 Οκτωβρίου 2010. Με την ευκαιρία αυτή, η Επιτροπή ζήτησε, μεταξύ άλλων, από τις ολλανδικές αρχές να υπολογίσουν το συνολικό ποσό των τόκων για το σύνολο των υπαγόμενων στον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 ανακτήσεων κατά τη διάρκεια των δημοσιονομικών χρήσεων 2006 έως 2009.
- 34 Η διμερής συνάντηση μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των ολλανδικών αρχών έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) στις 5 Οκτωβρίου 2010. Τα πρακτικά της συναντήσεως αυτής απεστάλησαν στις εν λόγω αρχές στις 14 Δεκεμβρίου 2010.
- 35 Από τα πρακτικά της διμερούς συναντήσεως προκύπτει ότι, κατόπιν της συναντήσεως αυτής, η Επιτροπή ενέμεινε κατ' ουσίαν στα συμπεράσματά της τα οποία περιλαμβάνονται στην πρώτη ανακοίνωση, κρίνοντας ουσιαστικώς ότι δεν είχαν εισπραχθεί τόκοι για τα ποσά που είχαν εξοφληθεί προ της 16ης Οκτωβρίου 2007, γεγονός που προξενούσε οικονομικές απώλειες για τα Ταμεία, και ότι οι τόκοι που περιλαμβάνονταν στους πίνακες του παραρτήματος III του κανονισμού 885/2006 είχαν υποεκτιμηθεί. Κατά την άποψή της, δεν είχαν δηλωθεί τόκοι ή είχαν δηλωθεί ανακριβή ποσά τόκων, με αποτέλεσμα, κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών, το 2006 και το 2007, οι υποκείμενες στο άρθρο 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 απαιτήσεις να μην περιλαμβάνουν το ακριβές

- ποσό των τόκων. Επομένως, ανακοίνωσε ότι πρότεινε δημοσιονομική διόρθωση, αφενός, για μη αναζητηθέντες τόκους αναλογούντες σε ανακτηθείσες απαιτήσεις το 2006 και το 2007 (στο εξής: μη αναζητηθέντες τόκοι) και, αφετέρου, για μη δηλωθέντες τόκους αναλογούντες στις μη ανακτηθείσες απαιτήσεις οι οποίες υπάγονταν στον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 (στο εξής: μη δηλωθέντες τόκοι) το 2006 και το 2007. Υπό τις συνθήκες αυτές, κάλεσε τις ολλανδικές αρχές να επιβεβαιώσουν το ποσό των 60 779 ευρώ που είχε ανακοινώσει ο Dienst Regelingen όσον αφορά τους μη αναζητηθέντες τόκους και να υποβάλουν κατά το δυνατόν ακριβέστερο υπολογισμό ή εκτίμηση του ποσού των μη δηλωθέντων τόκων.
- 36 Με έγγραφο της 11ης Φεβρουαρίου 2011, πρώτον, οι ολλανδικές αρχές επιβεβαίωσαν την ακρίβεια του ποσού των 60 779 ευρώ όσον αφορά τους μη αναζητηθέντες τόκους. Δεύτερον, παρέθεσαν τους υπολογισμούς τους για το ποσό των μη δηλωθέντων τόκων, που αντιστοιχούσε, κατά την άποψή τους, σε συνολικό ποσό 513 566,65 ευρώ για τα έτη 2006 έως 2009. Διευκρίνισαν συναφώς ότι οι υπολογισμοί αυτοί δεν λάμβαναν υπόψη ούτε απαιτήσεις από συμπληρωματικές εισφορές που καταβλήθηκαν εκπροθέσμως και προ της 1ης Απριλίου 1993 (στο εξής: παλαιές απαιτήσεις από συμπληρωματικές εισφορές) ούτε απαιτήσεις από επιστροφές κατά την εξαγωγή που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως και προ της 1ης Απριλίου 1995 (στο εξής: παλαιές απαιτήσεις από επιστροφές κατά την εξαγωγή και, από κοινού με τις παλαιές απαιτήσεις από συμπληρωματικές εισφορές: παλαιές απαιτήσεις).
- 37 Με έγγραφο της 25ης Νοεμβρίου 2011, η Επιτροπή απηύθυνε στις ολλανδικές αρχές επίσημη ανακοίνωση δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού 885/2006, με την οποία ενέμεινε στη θέση της ως προς το ασυμβίβαστο προς το δίκαιο της Ένωσης, όσον αφορά τις δημοσιονομικές χρήσεις 2006 έως 2009, του συστήματος διαχείρισεως οφειλών και της δηλώσεως των παρατυπιών στο παράρτημα III του κανονισμού 885/2006. Ειδικότερα, πρώτον, επισήμανε, στο παράρτημα του εν λόγω εγγράφου, ότι οι ολλανδικές αρχές εσφαλμένως είχαν παραλείψει τη λογιστική εγγραφή των τόκων. Διευκρίνισε συναφώς ότι, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2006 και του 2007 και όπως έχει επιβεβαιώσει το Γενικό Δικαστήριο με την απόφαση της 22ας Απριλίου 2010, Ιταλία κατά Επιτροπής (T-274/08 και T-275/08, Συλλογή, EU:T:2010:154), έπρεπε να δηλωθούν οι τόκοι που αναλογούσαν στα υπόλοιπα οφειλόμενα ποσά στον πίνακα του παραρτήματος III του κανονισμού 885/2006, διευκρινίζοντας ότι η μη δήλωση των τόκων είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του άρθρου 32, παράγραφος 1, του κανονισμού 1290/2005 και συνιστά απώλεια για τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Δεύτερον, στον βαθμό που οι ολλανδικές αρχές είχαν αποκλείσει τις παλαιές απαιτήσεις από τον υπολογισμό των τόκων, η Επιτροπή επισήμανε ότι, καίτοι οι τομεακοί κανονισμοί δεν καθιέρωναν υποχρέωση για αξίωση τόκων, οι απαιτήσεις της Ένωσης δεν δύνανται να τυγχάνουν λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισεως από τις εθνικές απαιτήσεις. Εξ αυτών συνάγεται ότι, αν, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ενέγραφε λογιστικώς τους τόκους επί εθνικών απαιτήσεων, όπως επί φορολογικών οφειλών ή αχρεωστήτως καταβληθεισών επιδοτήσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, το ίδιο έπρεπε να ισχύσει και για τις απαιτήσεις της Ένωσης. Επ' αυτής της βάσεως, η Επιτροπή έκρινε ότι τόκοι έπρεπε να προστεθούν σε όλα τα ποσά που περιλαμβάνονται στον πίνακα του παραρτήματος III του κανονισμού 885/2006 από το έτος 2006, και για τις παλαιές απαιτήσεις από επιστροφές κατά την εξαγωγή και για τις παλαιές απαιτήσεις από συμπληρωματικές εισφορές που εκκαθαρίστηκαν το 2006 ή το 2007.
- 38 Η Επιτροπή πρότεινε, επομένως, τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ένωσης του ποσού των 5 277 577,43 ευρώ.
- 39 Με έγγραφο της 3ης Ιανουαρίου 2012, οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν αίτηση για συμβιβασμό στο όργανο συμβιβασμού δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού 885/2006. Η Επιτροπή, ανταποκρινόμενη στην αίτηση αυτή, συνόψισε τη θέση της σε σημείωμα το οποίο απηύθυνε στο όργανο συμβιβασμού.

- 40 Στις 30 Απριλίου 2012, το όργανο συμβιβασμού κοινοποίησε την τελική έκθεσή του. Με την έκθεση αυτή κατέληξε ειδικότερα στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν σε θέση να συμβιβάσει τις αντίστοιχες θέσεις της Επιτροπής και των ολλανδικών αρχών. Περαιτέρω, κάλεσε κατ' ουσίαν την Επιτροπή να εκτιμήσει, αφενός, αν η εφαρμογή της αρχής της ισοδυναμίας στηριζόταν επί εμπειριστατωμένης βάσεως η οποία ήταν επαρκής ώστε να δικαιολογήσει την προτεινόμενη δημοσιονομική διόρθωση και, αφετέρου, αν ήταν δυνατό να περιορίσει τον υπολογισμό των τόκων που αφορούσαν τον φάκελο Centramelk μόνον στην επιμέρους υπόθεση απάτης που περιεχόταν στον εν λόγω φάκελο η οποία είχε όντως αποτελέσει αντικείμενο διαδικασίας ανακτήσεως το 2006.
- 41 Με έγγραφο της 2ας Απριλίου 2013, η Επιτροπή διαβίβασε στις ολλανδικές αρχές τα τελικά συμπεράσματά της (στο εξής: τελική θέση). Από το έγγραφο αυτό προκύπτει ότι η Επιτροπή κατ' ουσίαν ενέμεινε στη θέση της, όπως αυτή συνοψίζεται στις σκέψεις 37 και 38 ανωτέρω, όσον αφορά τις επισημανθείσες παρατυπίες και τις προταθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις. Απαντώντας στα συμπεράσματα του οργάνου συμβιβασμού, αφενός, η Επιτροπή ουσιαστικώς παρατήρησε ότι, σύμφωνα με την αρχή της ισοδυναμίας, για την ανάκτηση των επίμαχων απαιτήσεων της Ένωσης έπρεπε να εφαρμοσθούν τα ισχύοντα για τους μη καταβληθέντες εθνικούς φόρους. Αφετέρου, όσον αφορά τον φάκελο Centramelk, διευκρίνισε ότι, καθόσον οι επιμέρους υποθέσεις απάτης που περιλαμβάνονταν στον φάκελο αυτό έπρεπε να αντιμετωπισθούν σύμφωνα με τον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 και οι τόκοι έπρεπε, ως παρακολουθηματικοί της κύριας απαιτήσεως, να υπαχθούν στο ίδιο καθεστώς, ήταν ενδεδειγμένη η εφαρμογή δημοσιονομικής διορθώσεως, σύμφωνα με τον εν λόγω κανόνα, για τους τόκους που δεν είχαν εκκαθαριστεί για τη δημοσιονομική χρήση 2006.
- 42 Με έγγραφο της 15ης Απριλίου 2013, οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν παρατηρήσεις επί της τελικής θέσεως και εξέφρασαν τη διαφωνία τους με αυτήν.
- 43 Στις 18 Νοεμβρίου 2013, η Επιτροπή απηύθυνε στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών συνοπτική έκθεση όσον αφορά τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 15ης και 17ης Σεπτεμβρίου 2008.
- 44 Υπό τις συνθήκες αυτές, στις 12 Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση 2013/763/ΕΕ για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 338, σ. 81, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), με την οποία εφήρμοσε ειδικότερα δημοσιονομική διόρθωση για τους επίμαχους στην υπό κρίση υπόθεση μη δηλωθέντες τόκους που αναλογούν σε παλαιές απαιτήσεις.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 45 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Φεβρουαρίου 2014, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 46 Κατόπιν εισηγήσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.
- 47 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 21ης Απριλίου 2015.

- 48 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως και το σχετικό παράρτημα στο μέτρο που η εν λόγω διάταξη και το παράρτημα αφορούν τους τόκους τους οποίους παρέλειψε να υπολογίσει επί ορισμένων απαιτήσεων από συμπληρωματικές εισφορές οι οποίες καταβλήθηκαν καθυστερημένα και από επιστροφές κατά την εξαγωγή οι οποίες καταβλήθηκαν αχρεωστήτως, ύψους 4 703 231,78 ευρώ·
  - επικουρικός, να ακυρώσει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως και το σχετικό παράρτημα στο μέτρο που η εν λόγω διάταξη και το εν λόγω παράρτημα αφορούν τόκους τους οποίους παρέλειψε να υπολογίσει επί ορισμένων απαιτήσεων από συμπληρωματικές εισφορές οι οποίες καταβλήθηκαν καθυστερημένα, ύψους 3 208 935,04 ευρώ·
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 49 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή·
  - να καταδικάσει το Βασίλειο των Κάτω Χωρών στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 50 Προς στήριξη της προσφυγής του, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος αφορά αθέτηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως. Ο δεύτερος λόγος, ο οποίος προβάλλεται επικουρικός, αφορά παράβαση του άρθρου 13, παράγραφος 2, ΣΕΕ ή εσφαλμένη εφαρμογή της αρχής της ισοδυναμίας. Ο τρίτος λόγος, ο οποίος προβάλλεται όλως επικουρικός, αφορά παραβίαση της αρχής της επιμέλειας, σε συνδυασμό με παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70 και του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 595/91.
- 51 Αφενός, επιβάλλεται η διευκρίνιση ότι, από τα υπομνήματα του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και όπως επιβεβαίωσε απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, όπερ σημειώθηκε στα πρακτικά της συζήτησεως, προκύπτει ότι ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος προβλήθηκαν προς στήριξη του κυρίου των αιτήματος (βλ. σκέψη 48 ανωτέρω). Αντιθέτως, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος αφορά μόνον τις δημοσιονομικές διορθώσεις τις σχετικές με τον φάκελο Centramelk, προβάλλεται προς στήριξη του επικουρικού αιτήματος (βλ. σκέψη 48 ανωτέρω).
- 52 Αφετέρου, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών επισήμανε ότι ο πρώτος λόγος ο οποίος προβάλλεται προς στήριξη της προσφυγής και αφορά αθέτηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως την οποία υπέχει η Επιτροπή, απέβλεπε στην πραγματικότητα να αμφισβητήσει το βάσιμο της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως και όχι τη μη τήρηση του τύπου της αιτιολογίας. Η εν λόγω διευκρίνιση σημειώθηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζήτησεως.
- 53 Επομένως, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως, καθόσον στην πραγματικότητα αμφισβητεί το βάσιμο της προσβαλλομένης αποφάσεως, συγχέεται κατ' ουσίαν με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται το Βασίλειο των Κάτω Χωρών. Δεδομένων των διευκρινίσεων αυτών κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, δεν απαιτείται πλέον, εν προκειμένω, να εξετασθεί ο λόγος που αφορά την αθέτηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως την οποία επιβάλλει το άρθρο 296 ΣΛΕΕ.
- 54 Επιβάλλεται καταρχάς η εξέταση του δευτέρου λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται το Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά παράβαση του άρθρου 13, παράγραφος 2, ΣΕΕ ή εσφαλμένη εφαρμογή της αρχής της ισοδυναμίας

- 55 Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών προσάπτει στην Επιτροπή ότι παρέβη το άρθρο 13, παράγραφος 2, ΣΕΕ ή ότι εφήρμοσε εσφαλμένως την αρχή της ισοδυναμίας. Ο λόγος αυτός διαιρείται τυπικώς σε δύο σκέλη.
- 56 Με το πρώτο σκέλος του υπό εξέταση λόγου, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή, κατά παράβαση του άρθρου 13, παράγραφος 2, ΣΕΕ, ενήργησε καθ' υπέρβαση των ορίων των αρμοδιοτήτων της στον βαθμό που εφήρμοσε δημοσιονομική διόρθωση λόγω μη δηλώσεως τόκων σχετικών με παλαιές απαιτήσεις ενόσω δεν υφίσταται αρμοδιότητα της Ένωσης ή κατά νόμον υποχρέωση της Ένωσης επιβάλλουσα τη λογιστική εγγραφή τόκων. Συγκεκριμένα, πρώτον, κατά τον χρόνο γενέσεως των παλαιών απαιτήσεων οι τομεακοί κανονισμοί δεν προέβλεπαν υποχρέωση λογιστικής εγγραφής τόκων. Δεύτερον, τέτοιου είδους υποχρέωση δεν απορρέει από το άρθρο 32, παράγραφοι 1 και 5, του κανονισμού 1290/2005, όπως τούτο προκύπτει εξάλλου από τη νομολογία του Δικαστηρίου. Τρίτον, η επισήμανση της Επιτροπής κατά την οποία είναι προφανής η υποχρέωση για απαίτηση τόκων κατά την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών δεν συνιστά νομική βάση. Συγκεκριμένα, η νομική βάση πρέπει να είναι ρητή.
- 57 Με το δεύτερο σκέλος του υπό εξέταση λόγου ακυρώσεως, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών προσάπτει στην Επιτροπή ότι εφήρμοσε εσφαλμένως την αρχή της ισοδυναμίας, καθόσον, κατ' ουσίαν, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, το ολλανδικό δίκαιο δεν προέβλεπε υποχρέωση λογιστικής εγγραφής τόκων σε εθνικές διαφορές ίδιας μορφής, ήτοι σε περίπτωση ανακτήσεως αχρεωστήτως καταβληθεισών εθνικών επιδοτήσεων. Εκτιμά συναφώς ότι η θέση της Επιτροπής κατά την οποία οι παλαιές απαιτήσεις ήταν συγκρίσιμες με φορολογικές οφειλές για τις οποίες το ολλανδικό δίκαιο προέβλεπε υποχρέωση λογιστικής εγγραφής τόκων είναι εσφαλμένη. Συγκεκριμένα, κατά την άποψή του, αφενός, οι παλαιές απαιτήσεις και οι φορολογικές οφειλές διαφέρουν τόσο από απόψεως της φύσεώς τους όσο και από απόψεως του σκοπού τους. Αφετέρου, στο μέτρο που η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο σκοπός της ανακτήσεως των παλαιών απαιτήσεων είναι πανομοιότυπος με τον σκοπό της ανακτήσεως φορολογικών οφειλών, υποστηρίζει ότι η κατανομή, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, των εσόδων από την ανάκτηση δεν είναι ενδεδειγμένη από απόψεως της εφαρμογής της αρχής της ισοδυναμίας, η οποία αφορά την κατ' ισοδύναμο τρόπο μεταχείριση, σε εθνικό επίπεδο, συγκρίσιμων εθνικών και ευρωπαϊκών απαιτήσεων. Υπό τις συνθήκες αυτές, εκτιμά ότι δεν παραβίασε την αρχή της ισοδυναμίας μεταχειριζόμενο κατά τρόπο διαφορετικό τις παλαιές απαιτήσεις και τις φορολογικές οφειλές.
- 58 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων αυτών του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.
- 59 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του υπό εξέταση λόγου ακυρώσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι η υποχρέωση εισπράξεως τόκων απορρέει από την ερμηνεία του άρθρου 32, παράγραφοι 1 και 5, του κανονισμού 1290/2005 σε συνδυασμό με την αρχή της ισοδυναμίας. Περαιτέρω, είναι εύλογο και προφανές ότι, σε περίπτωση ανακτήσεως αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, πρέπει επίσης να ανακτώνται τόκοι, όπως τούτο επιβεβαιώνεται από τη νομολογία και το άρθρο 8, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 729/70, ως ίσχυε κατόπιν του κανονισμού 1287/95. Η μη ανάκτηση τόκων επί των παλαιών απαιτήσεων προξενούσε ζημία στα Ταμεία.
- 60 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του υπό εξέταση λόγου, η Επιτροπή υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι η αρχή της ισοδυναμίας επιβάλλει τον υπολογισμό, επί των παλαιών απαιτήσεων, τόκου ίσου με εκείνον τον οποίο οι ολλανδικές αρχές εισέπρατταν στο πλαίσιο της ανακτήσεως φορολογικών οφειλών. Κατά την άποψή της, η ανάκτηση μη καταβληθέντος φόρου είναι συγκρίσιμη με την ανάκτηση γεωργικής επιδοτήσεως αχρεωστήτως χορηγηθείσας. Επισημαίνοντας ότι ήταν παράδοξο το γεγονός ότι, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, το ολλανδικό δίκαιο δεν προέβλεπε υποχρέωση εισπράξεως τόκων κατά την ανάκτηση εθνικών γεωργικών επιδοτήσεων, προσθέτει παραλλήλως ότι, δεδομένης της προκληθείσας ζημίας στα Ταμεία λόγω της μη εισπράξεως τόκων επί των παλαιών

απαιτήσεων, η συσταλτική ερμηνεία της έννοιας της εθνικής υποχρέωσης ίδιας μορφής, από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Εξάλλου, το άρθρο 8, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 729/70, ως ίσχυε κατόπιν του κανονισμού 1287/95, διευκρίνιζε το προφανές, ήτοι ότι πρέπει να υπολογίζονται τόκοι κατά την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού.

- 61 Από την έκθεση, στις σκέψεις 55 έως 60 ανωτέρω, των επιχειρημάτων των διαδίκων απορρέει ότι αμφότερα τα σκέλη του υπό εξέταση λόγου ακυρώσεως είναι αρρήκτως συνδεδεμένα. Πράγματι, αφενός, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών αμφισβητεί, διά των δύο αυτών σκελών, τη βάση της εφαρμοσθείσας δημοσιονομικής διορθώσεως που αφορούσε τη μη δήλωση τόκων αναλογούντων στις παλαιές απαιτήσεις με το σκεπτικό ότι, κατ' ουσίαν, δεν προβλεπόταν, κατά τον χρόνο γενέσεως των απαιτήσεων αυτών, σχετική υποχρέωση, ούτε δυνάμει διατάξεων του δικαίου της Ένωσης (πρώτο σκέλος) ούτε δυνάμει της αρχής της ισοδυναμίας (δεύτερο σκέλος), λογιστικής εγγραφής τόκων επί των εν λόγω απαιτήσεων. Αφετέρου, αντιθέτως προς την υποστηριχθείσα από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών άποψη κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου, το επιχείρημα, στο πρώτο σκέλος του υπό εξέταση λόγου, κατά το οποίο η δημοσιονομική διόρθωση στερούνταν νομικής βάσεως ελλείψει προβλέψεως του δικαίου της Ένωσης περί υποχρέωσης λογιστικής εγγραφής τόκων μπορεί, εφόσον θεωρηθεί βάσιμο, να επιφέρει τη μερική ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως μόνον αν αποδειχθεί, έπειτα από την εξέταση του δευτέρου σκέλους του λόγου αυτού, ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν έφερε περαιτέρω υποχρέωση λογιστικής εγγραφής τόκων κατ' εφαρμογήν της αρχής της ισοδυναμίας.
- 62 Ως εκ τούτου, επιβάλλεται να εξετασθούν τα δύο σκέλη του υπό κρίση λόγου από κοινού, με τη διευκρίνιση, εξάλλου, ότι, απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν αντιτάχθηκε σε τέτοια από κοινού εξέταση.
- 63 Επισημαίνεται προκαταρκτικώς ότι, όπως προκύπτει από τα υπομνήματα της Επιτροπής και όπως η ίδια διευκρίνισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου, στήριξε τη δημοσιονομική διόρθωση την οποία εφήρμοσε ως προς το Βασίλειο των Κάτω Χωρών για μη δηλωθέντες τόκους επί των διατάξεων του άρθρου 32, παράγραφοι 1 και 5, του κανονισμού 1290/2005 σε συνδυασμό με την αρχή της ισοδυναμίας. Από τις εν λόγω διατάξεις και από την αρχή αυτή απορρέει, κατά την άποψή της, υποχρέωση του ως άνω κράτους μέλους για λογιστική εγγραφή των τόκων επί των παλαιών απαιτήσεων.
- 64 Ειδικότερα, όσον αφορά την υποχρέωση λογιστικής εγγραφής των τόκων επί των παλαιών απαιτήσεων, η Επιτροπή, κατά τη διαδικασία της εκκαθαρίσεως, έκρινε κατ' ουσίαν ότι οι τόκοι αυτοί έπρεπε να δηλωθούν στον πίνακα του παραρτήματος III του κανονισμού 885/2006 και ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών όφειλε να εισπράξει τόκους επί των παλαιών απαιτήσεων δυνάμει της αρχής της ισοδυναμίας. Πιο συγκεκριμένα, από την τελική θέση προκύπτει ότι, κατά την Επιτροπή, η ανάκτηση των επίμαχων ποσών έπρεπε να πραγματοποιηθεί όπως και για τους μη καταβληθέντες εθνικούς φόρους, για τους οποίους το ολλανδικό δίκαιο προέβλεπε τη λογιστική εγγραφή των τόκων. Η διάκριση, στην οποία προέβη το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, μεταξύ, αφενός, των επιστροφών κατά την εξαγωγή και των συμπληρωματικών εισφορών και, αφετέρου, των εθνικών φόρων από απόψεως των νομικών συστημάτων τους και των διαφορετικών σκοπών τους είναι όλως τυπολατρική και δυνάμενη να υπονομεύσει τη χρησιμότητα της αρχής της ισοδυναμίας. Αντιθέτως, η Επιτροπή έκρινε ότι, μολονότι οι επιστροφές κατά την εξαγωγή και οι συμπληρωματικές εισφορές διαφέρουν καταρχήν από τους εθνικούς φόρους, γεγονός παραμένει ότι, αφής στιγμής χαρακτηρισθούν ως αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά, μεταβάλλεται η φύση των πρώτων και καθίστανται ποσά τα οποία πρέπει να ανακτηθούν και να αποτελέσουν έσοδα του προϋπολογισμού της Ένωσης, τροφοδοτώντας με τον τρόπο αυτό τον εν λόγω προϋπολογισμό όπως θα το έκαναν και οι προβλεπόμενοι από το εθνικό δίκαιο φόροι. Επικαλέστηκε προς τούτο το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 1605/2002. Όσον αφορά τις συμπληρωματικές εισφορές του γάλακτος, η Επιτροπή προσέθεσε ότι τα προερχόμενα από αυτές έσοδα αποτελούσαν ίδιους πόρους της Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 2 της αποφάσεως 70/243/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ, της 21ης Απριλίου 1970, περί αντικαταστάσεως των χρηματικών συνεισφορών των κρατών μελών από ίδιους πόρους των

- Κοινοτήτων (JO L 94, σ. 19). Τούτο σημαίνει ότι, σε επίπεδο Ένωσης, ο σκοπός της ανακτήσεως των συμπληρωματικών εισφορών και των επιστροφών κατά την εξαγωγή που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως είναι πανομοιότυπος με τον σκοπό της ανακτήσεως εθνικών φόρων, όπερ συνεπάγεται την ισοδυναμία των διαδικασιών.
- 65 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή εφήρμοσε δημοσιονομική διόρθωση για μη δηλωθέντες τόκους όσον αφορά τις παλαιές απαιτήσεις στον βαθμό που, λόγω της μη περιλήψεώς τους στον πίνακα του παραρτήματος III του κανονισμού 885/2006, οι τόκοι αυτοί δεν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την εκκαθάριση των κύριων ποσών των παλαιών απαιτήσεων δυνάμει του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005.
- 66 Με τον υπό εξέταση λόγο ακυρώσεως, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών αμφισβητεί κατ' ουσίαν τη βάση της εν λόγω δημοσιονομικής διορθώσεως θέτοντας υπό αμφισβήτηση την ύπαρξη υποχρεώσεώς του για λογιστική εγγραφή των τόκων επί των παλαιών απαιτήσεων. Εξ αυτού συνάγει ότι, ελλείψει τέτοιας υποχρεώσεως, η Επιτροπή δεν είχε την εξουσία να του επιβάλει δημοσιονομική διόρθωση για αυτούς τους μη δηλωθέντες τόκους.
- 67 Προκειμένου, καταρχάς, να εξετασθεί το βάσιμο της προσβαλλομένης αποφάσεως υπό το πρίσμα των ανωτέρω επιχειρημάτων, επιβάλλεται επομένως να εξακριβωθεί αν υφίστατο εν προκειμένω υποχρέωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών να εισπράξει τόκους επί των παλαιών απαιτήσεων.
- 68 Πρώτον, επισημαίνεται ότι, όπως εξάλλου αναγνωρίζουν οι διάδικοι και το επιβεβαίωσαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου, όπερ σημειώθηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, οι τομεακοί κανονισμοί δεν προέβλεπαν, ως ίσχυαν αντιστοίχως την περίοδο κατά την οποία γεννήθηκαν οι παλαιές απαιτήσεις, υποχρέωση εισπράξεως τόκων επ' αυτών των απαιτήσεων.
- 69 Συγκεκριμένα, υπενθυμίζεται ότι οι παλαιές απαιτήσεις από συμπληρωματικές εισφορές γεννήθηκαν προ της 1ης Απριλίου 1993. Οι παλαιές απαιτήσεις από επιστροφές κατά την εξαγωγή γεννήθηκαν προ της 1ης Απριλίου 1995.
- 70 Αφενός, όμως, όσον αφορά τις συμπληρωματικές εισφορές στον τομέα του γάλακτος, μόνον ο κανονισμός 536/93 προέβλεπε, στο άρθρο 3, παράγραφος 4, και στο άρθρο 4, παράγραφος 4, ότι, σε περίπτωση μη τηρήσεως της προθεσμίας πληρωμής που προέβλεπαν οι εν λόγω διατάξεις, τα οφειλόμενα ποσά απέδιδαν ετησίως τόκο του οποίου το επιτόκιο καθοριζόταν από το κράτος μέλος, δεν μπορούσε δε να είναι κατώτερο από το επιτόκιο που εφήρμοζε σε περίπτωση ανακτήσεως αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Ο κανονισμός αυτός άρχισε να εφαρμόζεται, σύμφωνα με το άρθρο 10, δεύτερο εδάφιο, αυτού, από την περίοδο δώδεκα μηνών που άρχισε την 1η Απριλίου 1993. Αντιθέτως, ο κανονισμός 1546/88, ο οποίος καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό 536/93, δεν περιείχε διάταξη για την είσπραξη τόκων κατά την ανάκτηση συμπληρωματικών εισφορών που καταβλήθηκαν καθυστερημένα.
- 71 Αφετέρου, όσον αφορά τις επιστροφές κατά την εξαγωγή, η υποχρέωση του δικαιούχου, σε περίπτωση αχρεωστήτης πληρωμής, να επιστρέψει, πέραν του οφειλομένου ποσού, τόκους επί του ποσού αυτού καθιερώθηκε με το άρθρο 11, παράγραφος 3, του κανονισμού 3665/87, ως ίσχυε κατόπιν του κανονισμού 2945/94. Ο δεύτερος αυτός κανονισμός εφαρμοζόταν, σύμφωνα με το άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, αυτού, για τις εξαγωγές για τις οποίες είχαν ολοκληρωθεί οι διατυπώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 ή στο άρθρο 25 του κανονισμού 3665/87 από 1ης Απριλίου 1995. Αντιθέτως, όσον αφορά τις επιστροφές κατά την εξαγωγή που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως και για τις οποίες οι εν λόγω διατυπώσεις είχαν ολοκληρωθεί προ της 1ης Απριλίου 1995, ο κανονισμός 3665/87 δεν προέβλεπε υποχρέωση του δικαιούχου για επιστροφή τόκων επί των οφειλομένων ποσών.

- 72 Δεύτερον, όσον αφορά τις διατάξεις του άρθρου 32 του κανονισμού 1290/2005, πρώτον, επισημαίνεται ότι το εν λόγω άρθρο αφορά τις υποχρεώσεις των κρατών μελών για την ανάκτηση ποσών από δικαιούχους που διέπραξαν παρατυπίες ή επέδειξαν αμέλεια (απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω, EU:T:2010:154, σκέψη 35).
- 73 Ειδικότερα, αφενός, κατά το άρθρο 32, παράγραφος 1, του κανονισμού 1290/2005, τα ποσά που ανακτώνται ως επακόλουθο παρατυπιών ή αμελείας και οι τόκοι που αυτά αποφέρουν καταβάλλονται στους οργανισμούς πληρωμών, οι οποίοι τα εγγράφουν στα έσοδα που διατίθενται στο ΕΓΤΕ για τον μήνα της πραγματικής εισπράξεώς τους.
- 74 Κατά τη νομολογία, το άρθρο 32, παράγραφος 1, του κανονισμού 1290/2005 προβλέπει, ασφαλώς, ότι οι τόκοι από τα ποσά που ανακτώνται ως επακόλουθο παρατυπιών ή αμελειών καταβάλλονται στους οργανισμούς πληρωμών οι οποίοι τα εγγράφουν στα έσοδα που διατίθενται στο ΕΓΤΕ, για τον μήνα της πραγματικής εισπράξεώς τους. Εντούτοις, η διάταξη αυτή, η οποία θεσπίζει απλώς έναν κανόνα δημοσιονομικής κατανομής των εν λόγω εσόδων, δεν επιβάλλει πάντως στα κράτη μέλη την υποχρέωση να απαιτούν τόκους επί των εν λόγω ανακτώμενων ποσών (απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, Pfeifer & Langen, C-564/10, Συλλογή, EU:C:2012:190, σκέψη 44).
- 75 Αφετέρου, το άρθρο 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 αφορά τις ειδικές καταστάσεις, στο πλαίσιο των οποίων το κράτος μέλος δεν ανέκτησε τα ποσά είτε εντός προθεσμίας τεσσάρων ετών από την ημερομηνία της πρώτης διοικητικής ή δικαστικής πράξεως διαπιστώσεως είτε εντός προθεσμίας οκτώ ετών εάν η ανάκτηση αποτελεί αντικείμενο προσφυγής ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Σε παρόμοιες καταστάσεις, οι οικονομικές συνέπειες της μη ανακτήσεως, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, βαρύνουν κατά 50 % το εμπλεκόμενο κράτος μέλος και κατά 50 % τον προϋπολογισμό της Ένωσης (απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω, EU:T:2010:154, σκέψη 36).
- 76 Κατά τη νομολογία, η ισομερής κατανομή, μεταξύ του οικείου κράτους μέλους και του προϋπολογισμού της Ένωσης, του δημοσιονομικού βάρους, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005, ισχύει για όλες τις επιπτώσεις οικονομικής φύσεως που συνδέονται με τη μη ανάκτηση ποσών που καταβλήθηκαν παρανόμως, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα κύρια ποσά καθώς και οι αναλογούντες τόκοι οι οποίοι έπρεπε να είχαν καταβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 32, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού (βλ., συναφώς, απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω, EU:T:2010:154, σκέψεις 39, 41 και 44).
- 77 Επομένως, η Επιτροπή έχει καταρχήν την εξουσία να περιλάβει, στα οφειλόμενα κατά το άρθρο 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 ποσά, τους αναλογούντες τόκους επί των απαιτήσεων για τις οποίες η ανάκτηση δεν έλαβε χώρα εντός του διαστήματος, κατά περίπτωση, των τεσσάρων ή οκτώ ετών που ορίζει η εν λόγω διάταξη (βλ., συναφώς, απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω, EU:T:2010:154, σκέψη 46).
- 78 Παρά ταύτα επισημαίνεται ότι η περίληψη, στα οφειλόμενα κατά το άρθρο 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 ποσά, των τόκων που αναλογούν στις απαιτήσεις για τις οποίες η ανάκτηση δεν έλαβε χώρα εντός του προβλεπόμενου διαστήματος, κατά περίπτωση, των τεσσάρων ή οκτώ ετών που ορίζει η εν λόγω διάταξη εξαρτάται κατ' ανάγκη από την ύπαρξη, στη συγκεκριμένη περίπτωση, υποχρεώσεως του οικείου κράτους μέλους να απαιτήσει την καταβολή τόκων επί των επίμαχων ποσών. Λαμβανομένης υπόψη της εκτεθείσας στη σκέψη 76 ανωτέρω νομολογίας, στην πραγματικότητα, μόνον εφόσον προβλέπεται τέτοια υποχρέωση οι οικονομικές συνέπειες της μη ανακτήσεως των επίμαχων ποσών, υπό την έννοια της εν λόγω διατάξεως, δύνανται να καλύψουν, πέραν των κυρίων ποσών, και τόκους.
- 79 Περαιτέρω συνάγεται ότι η εφαρμογή εν προκειμένω δημοσιονομικής διορθώσεως για μη δηλωθέντες τόκους αναλογούντες στις παλαιές απαιτήσεις εξαρτάται από την ύπαρξη τέτοιας υποχρεώσεως βαρύνουσας το Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

- 80 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι το άρθρο 32, παράγραφοι 1 και 5, του κανονισμού 1290/2005 δεν προβλέπει υποχρέωση των κρατών μελών να απαιτούν τόκους επί των προς ανάκτηση απαιτήσεων.
- 81 Συγκεκριμένα, πρώτον, αφενός, όπως εξάλλου και το άρθρο 8, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 729/70, ως ίσχυε κατόπιν του κανονισμού 1287/95, όπου παραπέμπει η Επιτροπή, το άρθρο 32, παράγραφος 1, του κανονισμού 1290/2005 περιέχει, όπως ήδη αναφέρθηκε στη σκέψη 74 ανωτέρω, απλώς έναν κανόνα δημοσιονομικής κατανομής των ποσών που ανακτώνται κατόπιν παρατυπίας ή αμέλειας, χωρίς να προβλέπει υποχρέωση των κρατών μελών να απαιτούν τόκους επί των εν λόγω ανακτώμενων ποσών.
- 82 Αφετέρου, χρήσιμη είναι η διαπίστωση ότι το άρθρο 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 δεν καθιερώνει περαιτέρω υποχρέωση των κρατών μελών να απαιτούν τόκους επί των προς ανάκτηση ποσών, καθόσον η διάταξη αυτή περιλαμβάνει απλώς κανόνα κατανομής της δημοσιονομικής ευθύνης ως προς τις συνέπειες της μη ανακτήσεως των επίμαχων ποσών, πέραν των προθεσμιών που τάσσει η διάταξη αυτή.
- 83 Η ερμηνεία αυτή του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 είναι επιβεβλημένη κατά μείζονα λόγο καθώς, σύμφωνα με τη νομολογία, η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται με γνώμονα το άρθρο 32, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, το οποίο συνιστά το γενικό πλαίσιο σε θέματα επιστροφής στην Ένωση οφειλομένων ποσών, κατόπιν παρατυπιών ή αμελειών στη χρήση των πιστώσεων (απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω, EU:T:2010:154, σκέψη 41). Όπως, όμως, προκύπτει από τις σκέψεις 74 και 81 ανωτέρω, η δεύτερη αυτή διάταξη δεν δύναται να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τάσσει υποχρέωση στα κράτη μέλη να απαιτούν τόκους επί των ανακτώμενων ποσών.
- 84 Δεύτερον, η εν λόγω ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 32, παράγραφοι 1 και 5, του κανονισμού 1290/2005 δεν αναιρείται από τις εκτιμήσεις που εκτίθενται στη σκέψη 44 της αποφάσεως Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω (EU:T:2010:154), στην οποία παραπέμπει η Επιτροπή.
- 85 Βεβαίως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 44 της αποφάσεως Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω (EU:T:2010:154), ότι από το προοίμιο του κανονισμού 1290/2005, και ιδίως από τις αιτιολογικές σκέψεις 25 και 26 αυτού, απέρρευε ότι το σύστημα της οικονομικής συνυπευθυνότητας, την οποία καθιερώνει το άρθρο 32, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, σκοπεί στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων του προϋπολογισμού της Ένωσης καταλογίζοντας στο εμπλεκόμενο κράτος μέλος τμήμα των οφειλομένων λόγω παρατυπιών ποσών, τα οποία δεν ανακτήθηκαν εντός εύλογης προθεσμίας και ότι η υποχρέωση ανακτήσεως των ληξιπροθέσμων τόκων μεταξύ της διαπιστώσεως της παρατυπίας και της πραγματικής ανακτήσεως των εν λόγω ποσών είναι αντισταθμιστικής φύσεως καθ' ο μέτρο οι τόκοι ανάγονται στην προσωρινή ζημία την οποία υφίσταται ο προϋπολογισμός της Ένωσης λόγω της μη εισπράξεως πιστώσεως εγγραφείσας λογιστικώς υπέρ αυτού. Το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε ότι ο αποκλεισμός των τόκων από το προς ανάκτηση ποσό, και κατά συνέπεια η μείωση του επιβαρύνοντος το εμπλεκόμενο κράτος μέλος ποσού, είναι ασυμβίβαστος προς την προστασία των οικονομικών συμφερόντων του προϋπολογισμού της Ένωσης, καθόσον ο τελευταίος φέρει υπό την έννοια αυτή το μεγαλύτερο μέρος των οικονομικών συνεπειών από τη μη ανάκτηση, εντός ευλόγων προθεσμιών, των οφειλομένων κατόπιν παρατυπιών ποσών.
- 86 Παρά ταύτα, αντιθέτως προς όσα παρατηρεί η Επιτροπή, επισημαίνεται ότι δεν δύναται να συναχθεί από τις εκτιμήσεις αυτές η καθιέρωση γενικής αρχής σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη υποχρεούνται να απαιτούν τόκους κατά την ανάκτηση των οφειλομένων λόγω παρατυπιών ποσών, η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005. Πράγματι, από τη σκέψη 48 της ίδιας αποφάσεως Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω (EU:T:2010:154), απορρέει ότι το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε, με την απόφαση

αυτή, επί μόνου του ζητήματος αν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόκοι δυνάμει του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005, και δεν κλήθηκε να αποφανθεί επ' αυτής καθεαυτήν της βάσεως της υποχρέωσης για είσπραξη τόκων.

- 87 Η Επιτροπή δεν μπορεί περαιτέρω να στηρίζεται στη σκέψη 45 της αποφάσεως Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω (ΕΥ:Τ:2010:154). Ασφαλώς, το Γενικό Δικαστήριο υπογράμμισε «ότι η αρχή, βάσει της οποίας οι τόκοι είναι παρακολουθηματικοί του κυρίως ποσού και ακολουθούν το λογιστικό καθεστώς αυτού, έχει γενική ισχύ στο πλαίσιο της αφορώσας τον [προϋπολογισμό της Ένωσης] κανονιστικής ρυθμίσεως, όπως καταμαρτυρεί το άρθρο 86, παράγραφος 1, του κανονισμού [(ΕΚ, Ευρατόμ)] 2342/2002, [...] η οποία διευκρινίζει ότι, “υπό την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που απορρέουν από την εφαρμογή της τομεακής ρυθμίσεως, κάθε απαίτηση που δεν έχει πληρωθεί [...] παράγει τόκους”». Παρά ταύτα, αφενός, επισημαίνεται ότι μόνον το γεγονός ότι οι τόκοι είναι παρακολουθηματικοί του κυρίως ποσού δεν μπορεί να αποτελέσει έρεισμα για την ύπαρξη εν προκειμένω υποχρέωσης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών για λογιστική εγγραφή τόκων. Αφετέρου και σε κάθε περίπτωση, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η Επιτροπή αρκέστηκε να επαναλάβει, στο υπόμνημα ανταπαντήσεως, τις εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 45 της εν λόγω αποφάσεως χωρίς να καταλήξει εν προκειμένω σε συμπέρασμα και ότι ουδέποτε, ούτε κατά τη διοικητική διαδικασία ούτε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, στηρίχθηκε στο άρθρο 86, παράγραφος 1, του κανονισμού 2342/2002, εφόσον υποτεθεί ότι η διάταξη αυτή τυχάνει εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση.
- 88 Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι η αντίθετη ερμηνεία, σύμφωνα με την οποία από το άρθρο 32, παράγραφοι 1 και 5, του κανονισμού 1290/2005 απορρέει υποχρέωση των κρατών μελών να απαιτούν τόκους κατά την ανάκτηση οφειλομένων ποσών λόγω παρατυπιών και, ως εκ τούτου, υποχρέωση αυτόματης περιλήψεως των τόκων αυτών στις οικονομικές συνέπειες της παραγράφου 5 της εν λόγω διατάξεως, είναι αντίθετη προς την ερμηνεία του Δικαστηρίου αναφορικά με την παράγραφο 1 της ίδιας διατάξεως, όπως αυτή υπομνήσθηκε στις σκέψεις 74 και 81 ανωτέρω, η οποία, κατά συνέπεια, όπως προκύπτει από τη σκέψη 83 ανωτέρω, επιβάλλεται να ληφθεί υπόψη κατά την ερμηνεία της παραγράφου 5 της ίδιας αυτής διατάξεως.
- 89 Πρέπει να προστεθεί επίσης ότι, όσον αφορά την ίδια την αρχή της εισπράξεως των τόκων που προβλέπει το άρθρο 32, παράγραφος 1, του κανονισμού 1290/2005, το Δικαστήριο, στηριζόμενο στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων [της Ένωσης] (ΕΕ L 312, σ. 1), δυνάμει του οποίου, κατ' ουσίαν, η αφαίρεση του αδικαιολογήτως αποκτηθέντως οφέλους μπορεί επίσης να προσαυξηθεί με τόκους εφόσον τούτο προβλέπεται, δεν κατοχύρωσε καμία γενική αρχή δυνάμει της οποίας η ανάκτηση αδικαιολογήτως αποκτηθέντως οφέλους συνοδεύεται κατ' ανάγκην από την είσπραξη τόκων. Αντιθέτως, αφού απέρριψε την ύπαρξη τέτοιας υποχρέωσης βάσει των σχετικών διατάξεων των εφαρμοστέων κανονισμών, το Δικαστήριο αναζήτησε την πρόβλεψη τέτοιας υποχρέωσης στο εθνικό δίκαιο προκειμένου να εφαρμόσει της αρχή της ισοδυναμίας (βλ., συναφώς, απόφαση Pfeifer & Langen, σκέψη 74 ανωτέρω, ΕΥ:Τ:2012:190, σκέψεις 41 έως 47).
- 90 Εξάλλου, σημειώνεται ότι η ίδια η Επιτροπή παρατήρησε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι μόνο σε συνδυασμό με την αρχή της ισοδυναμίας το άρθρο 32 του κανονισμού 1290/2005 δικαιολογεί την εφαρμογή δημοσιονομικής διορθώσεως για τόκους μη δηλωθέντες και αναλογούντες σε παλαιές απαιτήσεις, όπως τούτο προκύπτει κατ' ουσίαν από τη σκέψη 63 ανωτέρω.
- 91 Τρίτον, δεδομένου ότι ούτε οι τομεακοί κανονισμοί ούτε ο κανονισμός 1290/2005 προβλέπουν υποχρέωση υποβολής τόκων επί των παλαιών απαιτήσεων, επιβάλλεται, επομένως, να εξετασθεί αν τέτοια υποχρέωση δύναται εν προκειμένω να στηριχθεί στην αρχή της ισοδυναμίας.
- 92 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, δυνάμει του άρθρου 325, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λαμβάνουν, για την καταπολέμηση της απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, μέτρα ίδια με εκείνα που λαμβάνουν για την καταπολέμηση της απάτης

κατά των ιδίων οικονομικών συμφερόντων (αποφάσεις της 28ης Οκτωβρίου 2010, SGS Belgium κ.λπ., C-367/09, Συλλογή, EU:C:2010:648, σκέψη 40· Pfeifer & Langen, σκέψη 74 ανωτέρω, EU:C:2012:190, σκέψη 52, και της 26ης Φεβρουαρίου 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, Συλλογή, EU:C:2013:105, σκέψη 26). Επομένως, κατά τη νομολογία, τα κράτη μέλη υποχρεούνται, ελλείψει ρυθμίσεως της Ένωσης και οσάκις το εθνικό τους δίκαιο προβλέπει την είσπραξη τόκων στο πλαίσιο της ανακτήσεως της ίδιας μορφής οφέλους το οποίο αποκτήθηκε αδικαιολογήτως από τον εθνικό προϋπολογισμό, να εισπράττουν, κατά τρόπο ανάλογο, τόκους κατά την ανάκτηση αδικαιολογήτως αποκτηθέντος από τον προϋπολογισμό της Ένωσης οφέλους (απόφαση Pfeifer & Langen, σκέψη 74 ανωτέρω, EU:C:2012:190, σκέψη 52). Επισημαίνεται δε ότι το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τις οικονομικές επιβαρύνσεις τις οποίες οι διοικήσεις των κρατών μελών είναι επιφορτισμένες να εισπράττουν για λογαριασμό της Ένωσης (βλ., συναφώς και κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 27ης Μαρτίου 1980, Meridionale Industria Salumi κ.λπ., 66/79, 127/79 και 128/79, Συλλογή, EU:C:1980:101, σκέψη 17).

- 93 Εν προκειμένω, αφενός, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 63 ανωτέρω, γίνεται δεκτό ότι, κατά τη διοικητική διαδικασία, η Επιτροπή έκρινε κατ' ουσίαν ότι, δυνάμει της αρχής της ισοδυναμίας, η ανάκτηση των επίμαχων απαιτήσεων έπρεπε να γίνει με τρόπο ίδιο με εκείνον που ισχύει για τους μη καταβληθέντες εθνικούς φόρους. Η άποψη αυτή στηρίζεται, κατ' ουσίαν, σε μια ευρεία ερμηνεία, την οποία αμφισβητεί το Βασίλειο των Κάτω Χωρών με το δεύτερο σκέλος του υπό εξέταση λόγου ακυρώσεως, της έννοιας του οφέλους ίδιας μορφής υπό την έννοια της παρατεθείσας νομολογίας στη σκέψη 92 ανωτέρω. Αφετέρου, η Επιτροπή παρατήρησε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών κατά τη διοικητική διαδικασία, υπήρχε δυνατότητα, δυνάμει του ολλανδικού αστικού δικαίου, ανακτήσεως τόκων επί απαιτήσεων συστηνόμενων επί εθνικών γεωργικών επιδοτήσεων αδικαιολογήτως χορηγηθεισών, δυνατότητα την οποία επικαλέστηκε το εν λόγω θεσμικό όργανο επικουρικώς.
- 94 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται να εξακριβωθεί αν η ανάκτηση παλαιών απαιτήσεων μπορεί να θεωρηθεί ως συγκρίσιμη με την ανάκτηση μη καταβληθέντων εθνικών φόρων με γνώμονα την προμνησθείσα στη σκέψη 92 νομολογία, πριν να εξετασθεί, εφόσον είναι αναγκαίο, η επικουρική προβαλλόμενη επιχειρηματολογία της Επιτροπής, όπως αυτή συνοψίσθηκε στη σκέψη 93 ανωτέρω.
- 95 Πρώτον, όσον αφορά τη συγκρισιμότητα των παλαιών απαιτήσεων με τις εθνικές φορολογικές απαιτήσεις, επιβάλλεται, από απόψεως των αντίστοιχων χαρακτηριστικών τους, να εξετασθούν χωριστά οι παλαιές απαιτήσεις από συμπληρωματικές εισφορές και οι παλαιές απαιτήσεις από επιστροφές κατά την εξαγωγή.
- 96 Πρώτον, όσον αφορά τις παλαιές απαιτήσεις από συμπληρωματικές εισφορές, αφενός, επισημαίνεται ότι, κατά τη νομολογία, το σύστημα των συμπληρωματικών εισφορών αποσκοπεί στην αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησεως στην αγορά γάλακτος, στην οποία παρατηρούνται διαρθρωτικά πλεονάσματα, μέσω του περιορισμού της γαλακτοκομικής παραγωγής. Επομένως, το μέτρο αυτό εντάσσεται στο πλαίσιο της ορθολογικής αναπτύξεως της γαλακτοκομικής παραγωγής, καθώς και της εξασφαλίσεως δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τον γεωργικό πληθυσμό, μέσω της σταθεροποιήσεως του εισοδήματος του πληθυσμού αυτού (αποφάσεις της 17ης Μαΐου 1988, Erpelding, 84/87, Συλλογή, EU:C:1988:245, σκέψη 26· της 25ης Μαρτίου 2004, Cooperativa Latteriù κ.λπ., C-231/00, C-303/00 και C-451/00, Συλλογή, EU:C:2004:178, σκέψη 73, και Azienda Agricola Ettore Ribaldi κ.λπ., C-480/00, C-482/00, C-484/00, C-489/00 έως C-491/00 και C-497/00 έως C-499/00, Συλλογή, EU:C:2004:179, σκέψη 57). Η συμπληρωματική εισφορά επί του γάλακτος αποτελεί περιορισμό οφειλόμενο σε κανόνες πολιτικής των αγορών ή διαρθρωτικής πολιτικής (αποφάσεις Cooperativa Latteriù κ.λπ., προπαρατεθείσα, EU:C:2004:178, σκέψη 74, και Azienda Agricola Ettore Ribaldi κ.λπ., προπαρατεθείσα, EU:C:2004:179, σκέψη 58). Αποτελεί μέρος παρεμβάσεων σκοπουσών στην ομαλοποίηση των γεωργικών αγορών και προορίζεται για τη χρηματοδότηση των δαπανών του γαλακτοκομικού τομέα. Εξ αυτού έπεται ότι, εκτός από τον προφανή σκοπό της να υποχρεωθούν οι γαλακτοπαραγωγοί να τηρούν τις ποσότητες αναφοράς που τους έχουν χορηγηθεί, με τη συμπληρωματική εισφορά επιδιώκεται επίσης ένας οικονομικός σκοπός, στο μέτρο που με αυτήν σκοπεύεται η παροχή στην Κοινότητα των κεφαλαίων που είναι αναγκαία για

τη διάθεση της παραγωγής που έχει πραγματοποιηθεί από τους παραγωγούς καθ' υπέρβαση των ποσοστώσεων τους (αποφάσεις *Cooperativa Latteriù* κ.λπ., προπαρατεθείσα, EU:C:2004:178, σκέψη 75· *Azienda Agricola Ettore Ribaldi* κ.λπ., προπαρατεθείσα, EU:C:2004:179, σκέψη 59, και της 15ης Ιουλίου 2004, *Gerekens και Procola*, C-459/02, Συλλογή, EU:C:2004:454, σκέψη 37).

- 97 Επομένως, μολοντί, όπως τόνισε κατ' ουσίαν η Επιτροπή, σκοπός των συμπληρωματικών εισφορών είναι να εξασφαλίσουν πόρους για τον προϋπολογισμό της Ένωσης, εντούτοις γεγονός παραμένει ότι, όπως παρατήρησε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, χαρακτηριστικό των εν λόγω εισφορών είναι η αποστολή τους που συνίσταται στην ομαλοποίηση των γεωργικών αγορών.
- 98 Αντιθέτως, όπως κατ' ουσίαν υποστήριξε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, οι φόροι ή τα τέλη του εθνικού φορολογικού συστήματος, που εισπράττονται από το σύνολο του πληθυσμού, χαρακτηρίζονται από την πρωταρχική, ή και αποκλειστική, αποστολή τους που συνίσταται στην εξασφάλιση εσόδων για τον εθνικό προϋπολογισμό. Περαιτέρω, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν απέδειξε ούτε καν υποστήριξε ότι οι ολλανδικοί φόροι τους οποίους έλαβε υπόψη προκειμένου για την εφαρμογή της αρχής της ισοδυναμίας επιδιώκουν σκοπό ανάλογο εκείνου των συμπληρωματικών εισφορών, ήτοι την ομαλοποίηση των αγορών.
- 99 Προκύπτει, επομένως, ότι, όπως υποστηρίζει κατ' ουσίαν το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η αποστολή της ομαλοποίησης των αγορών, για την εξυπηρέτηση της οποίας έχουν προβλεφθεί οι συμπληρωματικές εισφορές, δεν είναι παρεμφερής με την αποστολή των εθνικών φόρων. Επιπλέον, όπως υποστηρίζει το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, οι γεωργικές εισφορές εισπράττονται από αυστηρώς περιορισμένη κατηγορία οφειλετών και όχι από το σύνολο του πληθυσμού, τα δε έσοδα από τις συμπληρωματικές εισφορές προορίζονται για τη χρηματοδότηση δαπανών του τομέα γάλακτος και, ειδικότερα, για τη διάθεση της παραγωγής που έχει πραγματοποιηθεί από τους παραγωγούς καθ' υπέρβαση των ποσοστώσεων τους.
- 100 Κατ' αναλογία, όμως, προς τη νομολογία, σύμφωνα με την οποία, για την εφαρμογή της αρχής της ισοδυναμίας, επιβάλλεται να εξακριβωθεί η ομοιότητα των ενδίκων μέσων που στηρίζονται στην παραβίαση του δικαίου της Ένωσης και εκείνων που στηρίζονται στην παραβίαση του εσωτερικού δικαίου υπό το πρίσμα του αντικειμένου, της αιτίας και των ουσιαστικών στοιχείων του (βλ., συναφώς, απόφαση της 19ης Ιουλίου 2012, *Littlewoods Retail* κ.λπ., C-591/10, Συλλογή, EU:C:2012:478, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), διαπιστώνεται, όσον αφορά εν προκειμένω την εξακρίβωση της ομοιότητας μεταξύ των απαιτήσεων της Ένωσης και των εθνικών απαιτήσεων, ότι, λαμβανομένης υπόψη της μοναδικότητας της λειτουργίας και του προορισμού των συμπληρωματικών εισφορών, οι παλαιές απαιτήσεις από τις εισφορές αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν απαιτήσεις ισοδύναμες, ίδιας μορφής, με τις εθνικές φορολογικές απαιτήσεις.
- 101 Αφετέρου, και σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν υποθεθεί ότι από τη νομολογία απορρέει ότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι, όπως κατ' ουσίαν προβάλλει η Επιτροπή, οι συμπληρωματικές εισφορές, ως φορολογικές επιβαρύνσεις τις οποίες τα κράτη μέλη είναι επιφορτισμένα να εισπράττουν για λογαριασμό της Ένωσης, μπορούν να θεωρηθούν συγκρίσιμες με τους εθνικούς φόρους ή τέλη (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 14ης Ιουλίου 1994, *Milchwerke Köln κατά Wuppertal*, C-352/92, Συλλογή, EU:C:1994:294, σκέψη 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 15ης Ιανουαρίου 2004, *Penycoed*, C-230/01, Συλλογή, EU:C:2004:20, σκέψεις 36 και 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), σκόπιμο είναι να προστεθεί ότι, ακόμη και στην περίπτωση αυτή, πρέπει να εξακριβωθεί αν οι εν λόγω εθνικοί φόροι ή τέλη είναι ισοδύναμοι ή έχουν την ίδια μορφή με τις συμπληρωματικές εισφορές (βλ., συναφώς, απόφαση της 27ης Μαΐου 1993, *Peter*, C-290/91, Συλλογή, EU:C:1993:220, σκέψη 11).
- 102 Εν προκειμένω, όμως, όπως τούτο απορρέει κατ' ουσίαν από τη σκέψη 98 ανωτέρω, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή επεδίωξε να εξακριβώσει αν, στο πλαίσιο των φόρων και τελών που προβλέπει το ολλανδικό δίκαιο, υπήρχαν φόροι ή τέλη ίδιας μορφής με τις συμπληρωματικές εισφορές.

- 103 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι εσφαλμένως η Επιτροπή έκρινε ότι οι παλαιές απαιτήσεις από συμπληρωματικές εισφορές έπρεπε να τύχουν της ίδιας μεταχείρισης με τις φορολογικές οφειλές.
- 104 Δεύτερον, όσον αφορά τις παλαιές απαιτήσεις από επιστροφές κατά την εξαγωγή, επισημαίνεται ότι, κατά τη νομολογία, το σύστημα των επιστροφών κατά την εξαγωγή έχει ως σκοπό να επιτρέπει την εξαγωγή ευρωπαϊκών προϊόντων η οποία, άλλως, δεν θα ήταν πλέον επωφελής για τον επιχειρηματία (βλ. απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 1998, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-235/97, Συλλογή, EU:C:1998:556, σκέψη 80 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 105 Οι επιστροφές κατά την εξαγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο α', των κανονισμών 729/70 και 1258/1999, χρηματοδοτούνταν από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, και, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφο 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1290/2005, ο οποίος εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 2007, χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ.
- 106 Επομένως, εκ της φύσεώς τους, οι επιστροφές κατά την εξαγωγή, οι οποίες συνιστούν όφελος χορηγούμενο στους γεωργούς, διακρίνονται, όπως εξάλλου επισήμανε η Επιτροπή κατά τη διοικητική διαδικασία και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, από τους εθνικούς φόρους. Συγκεκριμένα, ενώ οι επιστροφές χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, οι εθνικοί φόροι τροφοδοτούν τον εθνικό προϋπολογισμό.
- 107 Η Επιτροπή εκτίμησε, όμως, κατά τη διαδικασία εκκαθάρισης, ότι οι απαιτήσεις από επιστροφές κατά την εξαγωγή οι οποίες εισπράχθηκαν αδικαιολογήτως από τους γεωργούς και έπρεπε να ανακτηθούν από το οικείο κράτος μέλος ήταν συγκρίσιμες με τις φορολογικές οφειλές, καθόσον, κατ' ουσίαν, τα ανακτώμενα ποσά αποτελούσαν έσοδα του προϋπολογισμού της Ένωσης, με αποτέλεσμα να τροφοδοτούν τον προϋπολογισμό αυτό όπως και οι εθνικοί φόροι τροφοδοτούν τον προϋπολογισμό του οικείου κράτους μέλους. Κατά την άποψή της, η πρακτική αποτελεσματικότητα της αρχής της ισοδυναμίας απαιτούσε να υπαχθούν και οι παλαιές απαιτήσεις στην ίδια μεταχείριση, όσον αφορά την είσπραξη τόκων κατά την ανάκτηση, που επιφυλάσσεται στις φορολογικές οφειλές.
- 108 Η ανάλυση, όμως, αυτή της Επιτροπής δεν είναι συμβατή προς τη νομολογία, η οποία εκτίθεται στη σκέψη 92 ανωτέρω, κατά την οποία, ελλείψει ρυθμίσεως της Ένωσης, η υποχρέωση των κρατών μελών να εισπράττουν τόκους επί οφέλους που αποκτήθηκε αδικαιολογήτως από τον προϋπολογισμό της Ένωσης εξαρτάται από το ότι το εθνικό δίκαιό τους προβλέπει την είσπραξη τόκων στο πλαίσιο της ανακτήσεως οφέλους ίδιας μορφής που αποκτήθηκε αδικαιολογήτως από τον εθνικό προϋπολογισμό τους.
- 109 Επισημαίνεται ασφαλώς, όπως επισήμανε και η Επιτροπή, ότι τα αδικαιολογήτως καταβληθέντα και επιστραφέντα ποσά αποτελούν έσοδα, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 1605/2002, τα οποία διατίθενται για τη χρηματοδότηση ειδικών δαπανών.
- 110 Πάντως, ακόμη και αν τα ποσά τα σχετικά με επιστροφές κατά την εξαγωγή που χορηγήθηκαν αδικαιολογήτως και ανακτήθηκαν αποτελούν έσοδα κατά τον τρόπο αυτό του προϋπολογισμού της Ένωσης, γεγονός παραμένει ότι τα ποσά που αντιστοιχούν στις εν λόγω επιστροφές κατά την εξαγωγή ουδέποτε θα έπρεπε να είχαν χορηγηθεί στους γεωργούς.
- 111 Τούτο σημαίνει ότι, αντιθέτως προς την ανάκτηση εθνικών φόρων, η αναζήτηση επιστροφών κατά την εξαγωγή δεν καταλήγει να τροφοδοτήσει ειδικότερα τον προϋπολογισμό της Ένωσης, αλλά να επιστρέψει τα ποσά τα οποία ουδέποτε θα έπρεπε να είχαν καταβληθεί.
- 112 Κατόπιν των ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι εσφαλμένως η Επιτροπή θεώρησε ότι οι παλαιές απαιτήσεις από επιστροφές κατά την εξαγωγή είναι συγκρίσιμες με τις φορολογικές απαιτήσεις.

- 113 Τα συμπεράσματα που αντλήθηκαν στις σκέψεις 103 και 112 ανωτέρω δεν αναιρούνται από τα επιχειρήματα της Επιτροπής κατά τα οποία, κατ' ουσίαν, η αυστηρή ερμηνεία της έννοιας του φορολογικού οφέλους ίδιας μορφής, σύμφωνα με την οποία η ανάκτηση μη καταβληθέντων εθνικών φόρων και η ανάκτηση παλαιών απαιτήσεων δεν είναι συγκρίσιμες, παραγνωρίζει τόσο τη ζημία την οποία υφίσταται ο προϋπολογισμός της Ένωσης λόγω της μη εισπράξεως τόκων όσο και την πρακτική αποτελεσματικότητα της αρχής της ισοδυναμίας.
- 114 Αφενός, επισημαίνεται συναφώς ότι, βεβαίως, έχει ήδη κριθεί ότι η ανάκτηση ληξιπρόθεσμων τόκων μεταξύ της διαπιστώσεως παρατυπίας και της πραγματικής ανακτήσεως των επίμαχων ποσών ήταν αντισταθμιστικής φύσεως καθ' ο μέτρο οι τόκοι ανάγονταν στην προσωρινή ζημία την οποία υφίστατο ο προϋπολογισμός της Ένωσης λόγω της μη εισπράξεως πιστώσεως εγγραφείσας λογιστικώς υπέρ αυτού (απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω, EU:T:2010:154, σκέψη 44).
- 115 Αφετέρου, είναι επίσης αληθές ότι το άρθρο 325, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, το οποίο μνημονεύεται στη σκέψη 92 ανωτέρω, ορίζει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα ίδια μέτρα καταπολεμήσεως της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με εκείνα που λαμβάνουν για την καταπολέμηση της απάτης κατά των ιδίων οικονομικών συμφερόντων.
- 116 Πάντως, η διασταλτική ερμηνεία της έννοιας του οφέλους ίδιας μορφής, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, προκύπτει ότι είναι, από απόψεως του ιδιαίτερου ευρέος πεδίου εφαρμογής της, ασυμβίβαστη προς τις προϋποθέσεις της αρχής της ισοδυναμίας, η οποία εφαρμόζεται, όπως τούτο σαφώς προκύπτει από την απόφαση Pfeifer & Langen, σκέψη 74 ανωτέρω (EU:C:2012:190, σκέψη 45), μόνον ελλείψει τομεακής ρυθμίσεως προβλέπουσας την ανάκτηση τόκων. Περαιτέρω, απορρέει αδιαμφισβήτητα από την παρατεθείσα στη σκέψη 92 ανωτέρω νομολογία ότι μόνον όταν το εθνικό δίκαιο προβλέπει την είσπραξη τόκων κατά την ανάκτηση οφέλους ίδιας μορφής το οποίο αποκτήθηκε αδικαιολογήτως από τον εθνικό προϋπολογισμό τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εισπράττουν κατ' ανάλογο τρόπο τόκους κατά την ανάκτηση οφέλους αδικαιολογήτως αποκτηθέντος από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.
- 117 Η προτεινόμενη από την Επιτροπή διασταλτική ερμηνεία ισοδυναμεί εν τέλει με την άποψη ότι, ακόμη και στο πλαίσιο της εφαρμογής της αρχής της ισοδυναμίας, θα πρέπει πάντοτε να επιχειρείται η είσπραξη τόκων όταν τα έσοδα από την ανάκτηση ποσών αχρεωστήτως καταβληθέντων διατίθενται στον προϋπολογισμό της Ένωσης υπό την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 1605/2002, εφόσον το εθνικό δίκαιο προβλέπει την είσπραξη τόκων σε οποιαδήποτε διαδικασία ανακτήσεως κάθε είδους οφέλους αχρεωστήτως αποκτηθέντος ή μη καταβληθέντων εθνικών φόρων, ανεξαρτήτως της συγκρισιμότητάς τους με τις επίμαχες απαιτήσεις της Ένωσης.
- 118 Η εκτίμηση αυτή ενισχύεται κατά μείζονα λόγο κατ' αναλογίαν προς την πάγια νομολογία, σύμφωνα με την οποία η αρχή της ισοδυναμίας δεν δύναται να ερμηνευθεί ούτε ως υποχρεώνουσα το κράτος μέλος να επεκτείνει στο σύνολο των ενδίκων προσφυγών περί αποδόσεως των φόρων ή τελών που εισπράχθηκαν κατά παράβαση του δικαίου της Ένωσης το πλέον ευνοϊκό εσωτερικό καθεστώς αναζητήσεως των αχρεωστήτως καταβληθέντων (αποφάσεις της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, Edis, C-231/96, Συλλογή, EU:C:1998:401, σκέψη 36, και της 28ης Νοεμβρίου 2000, Roquette Frères, C-88/99, Συλλογή, EU:C:2000:652, σκέψη 29) ούτε ως υποχρεώνουσα το κράτος μέλος να επεκτείνει το πλέον ευνοϊκό εσωτερικό καθεστώς στο σύνολο των ενδίκων προσφυγών που ασκούνται σε ορισμένο τομέα του δικαίου (βλ. απόφαση Littlewoods Retail κ.λπ., σκέψη 100 ανωτέρω, EU:C:2012:478, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 119 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω εκτιμήσεων επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι εσφαλμένως η Επιτροπή έκρινε ότι οι παλαιές απαιτήσεις μπορούσαν να συγκριθούν με φορολογικές οφειλές. Ως εκ τούτου, επίσης εσφαλμένως συνήγαγε εξ αυτού η Επιτροπή την ύπαρξη, δυνάμει της αρχής της ισοδυναμίας, υποχρεώσεως των ολλανδικών αρχών να εγγράψουν λογιστικώς τους αναλογούντες στις παλαιές απαιτήσεις τόκους.

- 120 Δεύτερον, υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται να εκτιμηθεί η επικουρική επιχειρηματολογία την οποία προέβαλε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σύμφωνα με την οποία, κατ' ουσίαν, η εφαρμογή δημοσιονομικής διορθώσεως για τόκους μη δηλωθέντες και αναλογούντες σε παλαιές απαιτήσεις ήταν δικαιολογημένη στο μέτρο που το ολλανδικό αστικό δίκαιο προέβλεπε δυνατότητα ανακτήσεως τόκων σχετικών με εθνικές γεωργικές επιδοτήσεις αχρεωστήτως χορηγηθείσες, με αποτέλεσμα, κατ' εφαρμογήν της αρχής της ισοδυναμίας, να είναι δυνατή η κτήση τέτοιων τόκων κατά την ανάκτηση των παλαιών απαιτήσεων.
- 121 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 263 ΣΛΕΕ, το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί των προσφυγών λόγω αναρμοδιότητας, παραβάσεως ουσιώδους τύπου, παραβιάσεως της Συνθήκης ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της ή για κατάχρηση εξουσίας. Το άρθρο 264 ΣΛΕΕ προβλέπει ότι, αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η επίδικη πράξη κηρύσσεται άκυρη ως μηδέποτε γενόμενη. Το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να υποκαταστήσει με τη δική του αιτιολογία εκείνη του εκδόντος την προσβαλλόμενη πράξη (βλ. απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2013, Πορτογαλία κατά Επιτροπής, C-246/11 P, EU:C:2013:118, σκέψη 85 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 122 Κατ' αρχάς, από τα στοιχεία της δικογραφίας απορρέει εν προκειμένω ότι, στο έγγραφο της 11ης Φεβρουαρίου 2011, το οποίο απεστάλη ως απάντηση στα πρακτικά της διμερούς συναντήσεως, οι ολλανδικές αρχές διαπίστωσαν, αφενός, τη μη πρόβλεψη, στο δημόσιο ολλανδικό δίκαιο, υποχρεώσεως απαιτήσεως τόκων κατά την ανάκτηση εθνικών γεωργικών επιδοτήσεων αδικαιολογήτως χορηγηθεισών και, αφετέρου, τη δυνατότητα κτήσεως εν πάση περιπτώσει τέτοιων τόκων δυνάμει του ολλανδικού αστικού δικαίου. Οι εν λόγω αρχές διευκρίνισαν παρά ταύτα, με το εν λόγω έγγραφο, ότι η δυνατότητα αυτή στην πράξη ουδέποτε είχε τεθεί σε εφαρμογή.
- 123 Ακολούθως, επισημαίνεται ότι, κατά τη διοικητική διαδικασία, η Επιτροπή δεν άντλησε κανένα επιχείρημα από αυτή τη δυνατότητα η οποία φέρεται ότι απορρέει από το ολλανδικό αστικό δίκαιο για να δικαιολογήσει το συμπέρασμά της κατά το οποίο το Βασίλειο των Κάτω Χωρών όφειλε να εγγράψει λογιστικώς τόκους αναλογούντες σε παλαιές απαιτήσεις.
- 124 Επομένως, κατόπιν της αμφισβήτησεως του ερείσματος της δημοσιονομικής διορθώσεως από τις ολλανδικές αρχές, αφενός, η Επιτροπή επισήμανε στην επίσημη ανακοίνωση ότι οι απαιτήσεις της Ένωσης δεν δύνανται να τυγχάνουν λιγότερο ευνοϊκής μεταχειρίσεως απ' ό,τι οποιαδήποτε άλλη εθνική απαίτηση. Κατ' ουσίαν συνήγαγε εξ αυτού ότι, αν, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών απαιτούσε τόκους κατά την ανάκτηση οποιασδήποτε εθνικής απαιτήσεως, όπως φορολογικών απαιτήσεων ή εθνικών γεωργικών επιδοτήσεων αδικαιολογήτως χορηγηθεισών, το ίδιο θα έπρεπε να ισχύει κατά την ανάκτηση των απαιτήσεων της Ένωσης. Αφετέρου, προκύπτει αναμφισβήτητα από τις παρατηρήσεις τις οποίες απέστειλε η Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας συμβιβασμού, από την τελική θέση και από τη συνοπτική έκθεση ότι η Επιτροπή εκτίμησε ότι οι παλαιές απαιτήσεις έπρεπε να συγκριθούν με τις εθνικές φορολογικές οφειλές.
- 125 Τέλος, επιβάλλεται να προστεθεί ότι η Επιτροπή αναγνώρισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι αυτή η προσβαλλόμενη δυνατότητα κτήσεως τόκων κατ' εφαρμογήν του ολλανδικού αστικού δικαίου δεν είχε αποτελέσει αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των μερών κατά τη διοικητική διαδικασία.
- 126 Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι η δημοσιονομική διόρθωση την οποία εφήρμοσε η Επιτροπή για τους μη δηλωθέντες τόκους που αναλογούν σε παλαιές απαιτήσεις στηρίζεται κατ' ουσίαν στην εκτίμηση ότι οι απαιτήσεις αυτές ήταν συγκρίσιμες με φορολογικές οφειλές, οπότε, καθόσον εισπράττονταν τόκοι κατά την ανάκτηση των οφειλών αυτών, έπρεπε αντιστοίχως να εγγράφονται λογιστικώς και τόκοι αναλογούντες στις παλαιές απαιτήσεις. Αντιθέτως, ουδέποτε η Επιτροπή στήριξε το συμπέρασμα αυτό στην εκτίμηση ότι, καθόσον υπήρχε δυνατότητα κτήσεως τόκων αναλογούντων

επί εθνικών απαιτήσεων από εθνικές γεωργικές επιδοτήσεις που χορηγήθηκαν αχρεωστήτως, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών όφειλε να είχε εγγράψει λογιστικώς τους επίδικους τόκους που αναλογούν στις παλαιές απαιτήσεις.

- 127 Υπό τις συνθήκες αυτές, η συνεκτίμηση στο στάδιο αυτό μιας τέτοιας δυνατότητας, εφόσον αληθεύει, για την εξασφάλιση της καταβολής τόκων κατ' εφαρμογήν του ολλανδικού αστικού δικαίου και η εκτίμηση του ζητήματος αν η δυνατότητα αυτή αποτελούσε επαρκές έρεισμα για την αναγνώριση, δυνάμει της αρχής της ισοδυναμίας, υποχρέωσης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών να εγγράψει λογιστικώς τόκους αναλογούντες σε παλαιές απαιτήσεις συνεπάγεται εν τέλει υποκατάσταση της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως στην οποία το Γενικό Δικαστήριο δεν δύναται, όπως προκύπτει από την προμνησθείσα στη σκέψη 121 νομολογία, να προβεί.
- 128 Επομένως, η επικουρική επιχειρηματολογία την οποία προέβαλε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση πρέπει να απορριφθεί, παρελκομένης της εξετάσεως του παραδεκτού αυτής καθότι προβλήθηκε για πρώτη φορά κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.
- 129 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, επιβάλλεται η αποδοχή του δευτέρου λόγου που προέβαλε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών στο σύνολό του. Δεδομένου ότι ο λόγος αυτός προβάλλεται προς στήριξη του κυρίου αιτήματος, επιβάλλεται να γίνει δεκτό το εν λόγω αίτημα.
- 130 Παρά ταύτα, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εξετάσει, επαλλήλως, τον τρίτο λόγο ακυρώσεως τον οποίο προέβαλε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, διευκρινίζοντας ότι ο λόγος αυτός προβάλλεται προς στήριξη του δευτέρου των αιτημάτων, το οποίο προβάλλεται επικουρικώς (βλ. σκέψη 51 ανωτέρω).

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά παραβίαση της αρχής της επιμέλειας, σε συνδυασμό με παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70 και του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 595/91

- 131 Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών προσάπτει στην Επιτροπή ότι παραβίασε την αρχή της επιμέλειας σε συνδυασμό με παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70 και του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 595/91, καθόσον δεν εξέδωσε, προ της 16ης Οκτωβρίου 2006, απόφαση για τις απαιτήσεις τις σχετικές με τον φάκελο Centramelk και η Κοινότητα δεν ανέλαβε τις απαιτήσεις αυτές. Πρώτον, πρέπει να τονισθεί συναφώς ότι η Επιτροπή όφειλε, εγκαίρως, να λάβει υπόψη τα στοιχεία που είχαν προσκομίσει οι ολλανδικές αρχές ιδίως με το έγγραφο της 4ης Οκτωβρίου 2006. Καθόσον από τα στοιχεία αυτά προέκυπτε ότι, πλην μίας των εννέα επιμέρους υποθέσεων απάτης του φακέλου Centramelk, οι επίμαχες απαιτήσεις δεν ήταν δυνατό να ανακτηθούν, γεγονός που εξάλλου είχε επαληθευτεί ήδη κατά την ημερομηνία της ειδικής ανακοινώσεως της 10ης Ιουλίου 2003, η Επιτροπή όφειλε να εκδώσει απόφαση προ της 16ης Οκτωβρίου 2006 όσον αφορά τις οκτώ από τις υποθέσεις αυτές. Έπρεπε τουλάχιστον να αιτιολογήσει την άρνησή της να εκδώσει τέτοια απόφαση. Το έγγραφο, όμως, της 23ης Οκτωβρίου 2006 στερείτο οποιασδήποτε αιτιολογίας. Δεύτερον, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών υποστηρίζει ότι, κατά τη διοικητική διαδικασία κατόπιν της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή παρέλειψε να επανεξετάσει τη θέση της και περιορίσθηκε να παραπέμψει σε προγενέστερες εκτιμήσεις οι οποίες είχαν καταστεί άνευ αντικειμένου. Δεν επέδειξε επιμέλεια ιδίως όσον αφορά τη διαδικασία συμβιβασμού. Τρίτον, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών υποστηρίζει, απαντώντας στο επιχείρημα της Επιτροπής σύμφωνα με το οποίο ο υπό εξέταση λόγος είναι απαράδεκτος, ότι δεν μπορεί να του προσαφθεί ότι δεν στράφηκε κατά της αποφάσεως 2007/327 καθόσον η απόφαση αυτή αφορούσε αποκλειστικώς το κύριο ποσό και όχι τους τόκους.
- 132 Η Επιτροπή αντιτείνει κατ' ουσίαν ότι ο τρίτος λόγος ακυρώσεως είναι απαράδεκτος και, σε κάθε περίπτωση, αβάσιμος.

- 133 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται καταρχάς ότι, όσον αφορά τις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk, η Επιτροπή, με την απόφαση 2007/327, εφαρμόζει τον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005. Προκύπτει συναφώς από το έγγραφο της 21ης Φεβρουαρίου 2006 ότι, σύμφωνα με τις υπηρεσίες της Επιτροπής, κατά την ημερομηνία του εν λόγω εγγράφου η ανάκτηση των απαιτήσεων αυτών παρέμενε εκκρεμής. Με το έγγραφο της 23ης Οκτωβρίου 2006, η Επιτροπή γνώρισε εξάλλου στις ολλανδικές αρχές ότι δεν είχε ληφθεί ακόμη καμία απόφαση όσον αφορά τον εν λόγω φάκελο και ότι οι μη εξετασθείσες υποθέσεις προ της 16ης Οκτωβρίου 2006 θα εξετάζονταν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του κανονισμού 1290/2005.
- 134 Ακολούθως, κατά τη διοικητική διαδικασία κατόπιν της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, τα μέρη συζήτησαν μεταξύ άλλων σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 επί των τόκων που αναλογούν στις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk. Το ζήτημα αυτό συζητήθηκε ειδικότερα ενώπιον του οργάνου συμβιβασμού.
- 135 Στην έκθεσή του, το όργανο συμβιβασμού επισήμανε μεταξύ άλλων ότι ο φάκελος Centramelk είχε εξετασθεί το 2006 κατ' εφαρμογήν του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005. Στο πλαίσιο αυτό, τονίζοντας σε κάθε περίπτωση ότι ενδεχομένως ήταν αδύνατη η επανεξέταση της αποφάσεως 2007/327, η οποία είχε καταστεί απρόσβλητη, το όργανο συμβιβασμού διερωτήθηκε ως προς το αν μπορούσε να προβλεφθεί περιορισμός του υπολογισμού των τόκων μόνον για τις επιμέρους υποθέσεις απάτης του φακέλου αυτού, οι οποίες αποτελούσαν όντως αντικείμενο διαδικασίας ανακτήσεως το 2006, αποκλεισμένων των άλλων υποθέσεων του φακέλου αυτού, οι οποίες αφορούσαν εταιρίες υπό πτώχευση, υπό διάλυση ή άνευ περιουσιακών στοιχείων πολύ πριν από την εφαρμογή του κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005. Εν κατακλείδι, το όργανο συμβιβασμού κάλεσε, μεταξύ άλλων, την Επιτροπή να εξετάσει το τελευταίο αυτό ζήτημα.
- 136 Τέλος, η Επιτροπή εξέτασε αυτό το ζήτημα στην τελική θέση της, καθώς και στη συνοπτική έκθεση. Συναφώς, επισήμανε καταρχάς ότι, σύμφωνα με το άρθρο 32, παράγραφος 6, στοιχείο β', του κανονισμού 1290/2005, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να μην επιδιώξουν την ανάκτηση όταν η ανάκτηση είναι αδύνατη λόγω αφερεγγυότητας του οφειλέτη η οποία έχει διαπιστωθεί και αναγνωρισθεί σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους. Όμως, καθόσον το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν ενέγραψε στον πίνακα του παραρτήματος III του κανονισμού 885/2006 για το οικονομικό έτος 2006 καμία από τις εννέα απαιτήσεις του φακέλου Centramelk ως μη ανακτήσιμες, οι απαιτήσεις αυτές έπρεπε, κατά την Επιτροπή, να υπαχθούν στον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005. Ακολούθως, η Επιτροπή απέρριψε το επιχείρημα ότι οκτώ από τις εννέα απαιτήσεις του εν λόγω φακέλου ήταν μη ανακτήσιμες ήδη πριν από την έκδοση της αποφάσεως εκκαθαρίσεως για το οικονομικό έτος 2006 και έπρεπε να αποκλεισθούν από τον υπολογισμό των τόκων. Επισήμανε συναφώς ότι ο εν λόγω κανόνας καθιέρωνε επιμερισμό της οικονομικής ευθύνης μεταξύ της Ένωσης και του οικείου κράτους μέλους για τις απαιτήσεις των οποίων η ανάκτηση δεν είχε πραγματοποιηθεί εντός τεσσάρων ή οκτώ ετών από της πρώτης διαπιστώσεως με διοικητική ή δικαστική πράξη. Κατά την Επιτροπή, όμως, δεδομένων των στοιχείων που προσκόμισαν οι ολλανδικές αρχές, ο μη ανακτήσιμος χαρακτήρας της απαιτήσεως είχε αποδειχθεί πριν από τον χρονικό αυτό περιορισμό μόνον για δύο από τις εννέα επιμέρους υποθέσεις απάτης. Περαιτέρω, προσέθεσε ότι, κατά την έρευνα που διενεργήθηκε το 2003, οι υπηρεσίες της είχαν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η ανάκτηση των απαιτήσεων του φακέλου αυτού παρέμενε εκκρεμής. Τέλος, υπό το πρίσμα αυτών των εκτιμήσεων και στο μέτρο που οι τόκοι ήταν παρακολουθηματικοί των κύριων απαιτήσεων, εφήρμοσε τον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 για τους τόκους που αναλογούσαν στο σύνολο των απαιτήσεων του φακέλου Centramelk.
- 137 Ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει κατά βάση να εξεταστεί υπό το πρίσμα των διευκρινίσεων αυτών.

- 138 Πρώτον, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών υποστηρίζει ότι η Επιτροπή αθέτησε την υποχρέωσή της για επιμέλεια καθόσον, εσφαλμένως, παρέλειψε να εκδώσει, προ της 16ης Οκτωβρίου 2006, απόφαση για τις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk ή, έστω, να αιτιολογήσει την άρνησή της περί εκδόσεως της αποφάσεως αυτής προ της εν λόγω ημερομηνίας.
- 139 Ειδικότερα, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών υποστηρίζει, με την προσφυγή του, ότι εσφαλμένως η Επιτροπή παρέλειψε «[να εκδώσει] προ της 16ης Οκτωβρίου 2006 απόφαση σχετική με εκκρεμείς απαιτήσεις οι οποίες είχαν ήδη αποτελέσει το αντικείμενο [της ειδικής ανακοινώσεως της 10ης Ιουλίου 2003] προκειμένου να τεθεί το υπόλοιπο ποσό υπ' ευθύνη της [...] Κοινότητας». Ομοίως, με το υπόμνημα απαντήσεως, προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε, προ της 16ης Οκτωβρίου 2006, απόφαση «σχετική με [τον φάκελο] Centramelk βάσει της οποίας οι μη ανακτήσιμες απαιτήσεις σε [οκτώ] από τις [εννέα επιμέρους υποθέσεις απάτης] παρέμεναν υπ' ευθύνη της Κοινότητας» και ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο «μπορούσε και όφειλε, ήδη προ [...] της 16ης Οκτωβρίου 2006 [...], όσον αφορούσε [τις εν λόγω οκτώ επιμέρους υποθέσεις απάτης], να αποφασίσει ότι οι οικονομικές συνέπειες [έπρεπε] να αναληφθούν από την Κοινότητα, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70 σε συνδυασμό με το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 595/91». Εξάλλου, προσθέτει ότι το έγγραφο της 23ης Οκτωβρίου 2006 στερείται οποιασδήποτε αιτιολογίας.
- 140 Προκύπτει, επομένως, από τα υπομνήματα του Βασιλείου των Κάτω Χωρών ότι, όπως εξάλλου το επιβεβαίωσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου, όπερ σημειώθηκε στα πρακτικά της συζητήσεως, καίτοι τα προβαλλόμενα προς στήριξη του τρίτου λόγου ακυρώσεως επιχειρήματα τυπικώς εμφανίζονται ως αποβλέποντα στην εν μέρει ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, εντούτοις αφορούν εξίσου την εφαρμογή του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 για τις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk.
- 141 Γίνεται, όμως, δεκτό, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 133 ανωτέρω, ότι η Επιτροπή με την απόφαση 2007/327 υπήγαγε μεταξύ άλλων τις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk στον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005.
- 142 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά τη νομολογία, απόφαση η οποία δεν προσβλήθηκε από τον αποδέκτη της εντός της προβλεπομένης από το άρθρο 263 ΣΛΕΕ προθεσμίας καθίσταται απρόσβλητη έναντι αυτού (βλ. απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1999, Επιτροπή κατά AssiDomän Kraft Products κ.λπ., C-310/97 P, Συλλογή, EU:C:1999:407, σκέψη 57 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Η νομολογία αυτή στηρίζεται κυρίως στη σκέψη ότι οι προθεσμίες για την άσκηση προσφυγής σκοπεύουν να κατοχυρώσουν την ασφάλεια δικαίου, προλαμβάνοντας την επ' αόριστο αμφισβήτηση των πράξεων της Ένωσης που συνεπάγονται έννομα αποτελέσματα καθώς επίσης και στις επιταγές της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και οικονομίας της διαδικασίας (απόφαση Επιτροπή κατά AssiDomän Kraft Products κ.λπ., προπαρατεθείσα, EU:C:1999:407, σκέψη 61).
- 143 Εν προκειμένω, γίνεται δεκτό ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, όπως αυτό προκύπτει από το άρθρο 3 της αποφάσεως 2007/327, ήταν αποδέκτης της αποφάσεως αυτής και δεν άσκησε προσφυγή για την ακύρωσή της.
- 144 Επομένως, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 142 ανωτέρω, η απόφαση 2007/327 κατέστη απρόσβλητη έναντι του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.
- 145 Ως εκ τούτου, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, το οποίο είχε τη δυνατότητα, στο πλαίσιο προσφυγής για την ακύρωση της αποφάσεως 2007/327, να αμφισβητήσει την εφαρμογή του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 για τις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk, στερείται οποιασδήποτε άλλης δυνατότητας να την προσβάλει μεταγενέστερα της εκπνοής της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής κατά της αποφάσεως αυτής (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 5ης Ιουλίου 2012, Ελλάδα κατά Επιτροπής, T-86/08, Συλλογή, EU:T:2012:345, σκέψη 50).

- 146 Συγκεκριμένα, η παροχή στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών, στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, της δυνατότητας να προβάλλει αιτίαση αφορώσα τη μη έκδοση αποφάσεως, όσον αφορά τις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk, προ της 16ης Οκτωβρίου 2006 και, επομένως, τη συμπερίληψη των εν λόγω απαιτήσεων στην απόφαση 2007/327, ενώ ουδέν εμπόδιο συνέτρεχε για την εκ μέρους του αμφισβήτησή της με άσκηση προσφυγή ακυρώσεως, θα ισοδυναμούσε με την παροχή στο ίδιο της δυνατότητας να μην τηρήσει την προθεσμία ασκήσεως προσφυγής κατά της αποφάσεως 2007/327 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση Ελλάδα κατά Επιτροπής, σκέψη 145 ανωτέρω, EU:T:2012:345, σκέψη 53).
- 147 Επομένως, τα επιχειρήματα σύμφωνα με τα οποία η Επιτροπή όφειλε να είχε εκδώσει απόφαση σχετική με τις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk προ της 16ης Οκτωβρίου 2006 πρέπει να απορριφθούν ως απαραδέκτως προβαλλόμενα.
- 148 Το συμπέρασμα αυτό δεν αμφισβητείται από το επιχείρημα του Βασιλείου των Κάτω Χωρών ότι δεν μπορεί να του προσαφθεί η μη άσκηση προσφυγής για την ακύρωση της αποφάσεως 2007/327, καθόσον η απόφαση αυτή αφορούσε αποκλειστικώς το κύριο ποσό των απαιτήσεων του φακέλου Centramelk και όχι τους τόκους.
- 149 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά πάγια νομολογία, η αυστηρή εφαρμογή των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τις δικονομικές προθεσμίες ανταποκρίνεται στην επιταγή περί ασφαλείας δικαίου και στην ανάγκη αποφυγής κάθε δυσμενούς διακρίσεως ή κάθε αυθαίρετης μεταχειρίσεως κατά την απονομή της δικαιοσύνης (απόφαση Ελλάδα κατά Επιτροπής, σκέψη 145 ανωτέρω, EU:T:2012:345, σκέψη 54· βλ. επίσης, συναφώς, διάταξη της 16ης Νοεμβρίου 2010, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert κατά Επιτροπής, C-73/10 P, Σύλλογος, EU:C:2010:684, σκέψη 49 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 150 Η αποδοχή της επιχειρηματολογίας του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και η παροχή σε αυτό της δυνατότητας να αμφισβητήσει, στο παρόν στάδιο, τη νομιμότητα των κρίσεων της αποφάσεως 2007/327 μόνον διότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, οι τόκοι οι αναλογούντες στις επίμαχες απαιτήσεις της αποφάσεως 2007/327 υπήχθησαν μεταγενεστέρως στο άρθρο 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 θα ισοδυναμούσε με την παροχή της δυνατότητας στο εν λόγω κράτος μέλος να παρακάμψει την προθεσμία ασκήσεως προσφυγής και, ως εκ τούτου, θα αντέβαινε στον σκοπό της προθεσμίας αυτής, όπως αυτός υπομνήσθηκε στη σκέψη 149 ανωτέρω.
- 151 Κατόπιν των ανωτέρω, επιβάλλεται η απόρριψη ως απαραδέκτων των επιχειρημάτων του Βασιλείου των Κάτω Χωρών με τα οποία σκοπείται να αποδειχθεί ότι η Επιτροπή δεν επέδειξε επιμέλεια καθόσον εσφαλμένως παρέλειψε να εκδώσει απόφαση σχετική με τις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk προ της 16ης Οκτωβρίου 2006.
- 152 Δεύτερον, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν επέδειξε επιμέλεια ούτε κατά τη διοικητική διαδικασία κατόπιν της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση. Κατά την άποψή του, ενώ τόσο οι αρχές του όσο και το όργανο συμβιβασμού επέκριναν τη θέση της, η Επιτροπή «παρέλειψε να επανεξετάσει τη θέση της και περιορίσθηκε να παραπέμψει σε προγενέστερες εκτιμήσεις οι οποίες είχαν καταστεί άνευ αντικειμένου κατόπιν των νέων στοιχείων» και δεν «έλαβε σοβαρώς υπόψη τη διαδικασία συμβιβασμού».
- 153 Παρατηρείται συναφώς ότι, όπως τούτο προκύπτει από την εν συντομία περιγραφή, στη σκέψη 136 ανωτέρω, της τελικής θέσεως και της συνοπτικής εκθέσεως της Επιτροπής, το εν λόγω όργανο κατ' ουσίαν επανεπιβεβαίωσε τη θέση του ότι οι απαιτήσεις του φακέλου Centramelk έπρεπε να υπαχθούν, με την απόφαση 2007/327, στον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 και απέρριψε, στο πλαίσιο αυτό, το επιχείρημα το οποίο αντλείτο από όσα είχαν εξακριβωθεί, ήδη από το 2006, δηλαδή ότι οι απαιτήσεις δεν ήταν δυνατό να ανακτηθούν για οκτώ από τις εννέα επιμέρους υποθέσεις απάτης του εν λόγω φακέλου. Περαιτέρω, υπό τις συνθήκες αυτές και στο μέτρο που οι τόκοι οι αναλογούντες στις απαιτήσεις του φακέλου αυτού ήταν παρακολουθηματικοί των εν

- λόγω απαιτήσεων, η Επιτροπή εκτίμησε ότι έπρεπε να εφαρμόσει τον εν λόγω κανόνα και να επιβάλει στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών δημοσιονομική διόρθωση 50 % για τόκους που αναλογούν στις εν λόγω απαιτήσεις.
- 154 Εξ αυτών απορρέει ότι η Επιτροπή εξέτασε δεόντως το ζήτημα αν ορισμένες απαιτήσεις του φακέλου Centramelk μπορούσαν να αποκλεισθούν από τον υπολογισμό των τόκων. Ειδικότερα, εξέτασε και ρητώς απέρριψε την αιτίαση σύμφωνα με την οποία είχε εξακριβωθεί, από το 2006, ότι, σε οκτώ από τις εννέα επιμέρους υποθέσεις απάτης του εν λόγω φακέλου, οι απαιτήσεις δεν ήταν δυνατό να ανακτηθούν καθώς και την πρόταση περί αποκλεισμού από την οικονομική διόρθωση των τόκων που αφορούσαν αυτές τις οκτώ επιμέρους υποθέσεις απάτης.
- 155 Επομένως, η Επιτροπή έλαβε γνώση των επιχειρημάτων που προέβαλε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών και των ζητημάτων που ήγειρε το όργανο συμβιβασμού και τα εξέτασε επιμελώς, ωστόσο, δεν τα έκρινε πειστικά. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν τίθεται ζήτημα παραβίασεως της αρχής της επιμέλειας (βλ., συναφώς, απόφαση της 18ης Μαΐου 2000, Βέλγιο κατά Επιτροπής, C-242/97, Συλλογή, EU:C:2000:255, σκέψεις 92 και 93).
- 156 Η διαπίστωση αυτή δεν αναιρείται από το επιχείρημα το οποίο προέβαλε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή παρέλειψε να επανεξετάσει τη θέση της και περιορίστηκε να παραπέμψει σε προγενέστερες εκτιμήσεις οι οποίες είχαν καταστεί άνευ αντικειμένου κατόπιν των νέων στοιχείων.
- 157 Συγκεκριμένα, αφενός, το γεγονός ότι η Επιτροπή επιβεβαίωσε μεταξύ άλλων την προγενέστερη θέση της, την οποία αμφισβητεί το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, σύμφωνα με την οποία, στο πλαίσιο της έρευνας που διενήργησε το 2003, οι υπηρεσίες της είχαν διαπιστώσει ότι η ανάκτηση των απαιτήσεων του φακέλου Centramelk παρέμενε εκκρεμής δεν συνιστά μη επίδειξη επιμέλειας εκ μέρους της Επιτροπής κατά την εξέταση των επιχειρημάτων που αυτό προέβαλε. Αντιθέτως, τούτο συνιστά απλή έκφραση ασυμφωνίας μεταξύ των μερών ως προς την επάρκεια των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη για την εκκαθάριση των εν λόγω απαιτήσεων. Ως εκ τούτου, για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτίθενται στη σκέψη 155 ανωτέρω, το γεγονός αυτό δεν δύναται να συνιστά μη επίδειξη επιμέλειας εκ μέρους της Επιτροπής.
- 158 Εξάλλου, δεδομένων των εκτιμήσεων που εκτίθενται στις σκέψεις 142 έως 146 ανωτέρω, επιβάλλεται να προστεθεί ότι η διαπίστωση της Επιτροπής ότι η ανάκτηση των απαιτήσεων του φακέλου Centramelk παρέμενε εκκρεμής συντέινε κατά βάση στην υπαγωγή των εν λόγω απαιτήσεων στον κανόνα του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 και στη συμπεριληψη τους στην απόφαση 2007/327 (βλ. σκέψη 133 ανωτέρω) και ότι τούτο καθώς και οι συναφείς διαπιστώσεις και εκτιμήσεις της Επιτροπής κατέστησαν απρόσβλητες έναντι του Βασιλείου των Κάτω Χωρών καθώς δεν είχε ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως κατά της εν λόγω αποφάσεως. Επομένως, κρίνεται ότι η Επιτροπή μπορούσε ευλόγως και επιδεικνύοντας επιμέλεια να στηριχθεί στα στοιχεία αυτά στο πλαίσιο της διαδικασίας κατόπιν της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.
- 159 Αφετέρου, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή δικαιολόγησε την εφαρμογή του άρθρου 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 1290/2005 για τους τόκους που αναλογούν στις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk εκτιμώντας ότι κατά την άποψή της οι εν λόγω τόκοι έπρεπε, ως παρακολουθηματικοί των απαιτήσεων αυτών, να τύχουν της ίδιας μεταχειρίσεως με τις εν λόγω απαιτήσεις. Επιβάλλεται, πάντως, η επισήμανση ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ουδόλως αμφισβητεί την εν λόγω εκτίμηση.
- 160 Υπό τις περιστάσεις αυτές, επιβάλλεται η απόρριψη ως αβασίμων των επιχειρημάτων του Βασιλείου των Κάτω Χωρών σύμφωνα με τα οποία η Επιτροπή δεν επέδειξε επιμέλεια παραλείποντας να λάβει υπόψη τα επιχειρήματα που αυτό προέβαλε, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, όσον αφορά τους τόκους που αναλογούν στις απαιτήσεις του φακέλου Centramelk.

- 161 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως απαράδεκτος και εν μέρει ως αβάσιμος.
- 162 Κατόπιν του συνόλου των ανωτέρω εκτιμήσεων και ιδίως της διαπιστώσεως που εκτίθεται στη σκέψη 129 ανωτέρω, επιβάλλεται η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον η Επιτροπή εφήρμοσε στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών δημοσιονομική διόρθωση ανερχόμενη σε 4 703 231,78 ευρώ για μη δηλωθέντες τόκους που αναλογούν σε παλαιές απαιτήσεις.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 163 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την εκτελεστική απόφαση 2013/763/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2013, για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), καθόσον εφήρμοσε στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών δημοσιονομική διόρθωση, ανερχόμενη σε 4 703 231,78 ευρώ, για μη δηλωθέντες τόκους αναλογούντες σε απαιτήσεις από συμπληρωματικές εισφορές καταβληθείσες καθυστερημένα και προ της 1ης Απριλίου 1993 και από επιστροφές κατά την εξαγωγή που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως και προ της 1ης Απριλίου 1995.
- 2) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει, πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων, τα έξοδα στα οποία υπεβλήθη το Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

Martins Ribeiro

Gervasoni

Madise

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 24 Νοεμβρίου 2015.

(υπογραφές)